

Agenda – Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol

---

Lleoliad: Ystafell Bwyllgora 2, Y Senedd I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Dyddiad: Dydd Mercher, 17 Ionawr Llew Williams, Clerc y Pwyllgor
2024 0300 200 6565
Amser: 09.30 – 12.30 SeneddDiwylliant@senedd.cymru

Cofrestru cyn y cyfarfod

(09.15 – 09.30)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau (09.30)

2 Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25: sesiwn dystiolaeth gyda Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth a Gweinidog yr Economi

(09.30 – 11.00)

(Tudalennau 1 – 69)

- Dawn Bowden AS, Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth, Llywodraeth Cymru
- Vaughan Gething AS, Gweinidog yr Economi, Llywodraeth Cymru
- Jason Thomas, Cyfarwyddwr – Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth, Llywodraeth Cymru
- Dean Medcraft, Cyfarwyddwr – Cyllid a Gweithrediadau, Llywodraeth Cymru

Dogfennau atodol:

- Briff ymchwil: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25: Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth a Gweinidog yr Economi

- Llywodraeth Cymru: Gweinidog yr Economi a Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth – Memorandum on the Draft Budget proposals for 2024–25
  - Llywodraeth Cymru: Atodiad A – Trosolwg o Sefyllfa Ariannol Diwylliant a Threftadaeth
  - Llywodraeth Cymru: Atodiad B – Sylwebaeth fesul cam gweithredu
  - Llywodraeth Cymru: Atodiad C – Prosiectau a ariennir gan y gyllideb buddsoddi yn y cyfryngau (31 Tachwedd 2023)
  - Llywodraeth Cymru: Atodiad D – buddsoddiad cronfa sgrin Cymru (ar 6 Rhagfyr 2023)
  - Llywodraeth Cymru: Atodiad E – Buddsoddiad Stiwdio Blaidd Cymru (31 Tachwedd 2023)
- Llythyr gan Creu Cymru: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25 – 20 Rhagfyr 2023
- Gohebiaeth gan yr Ymddiriedolaeth Lleoliadau Cerddoriaeth: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25 – 2 Ionawr 2024 (Saesneg yn unig)
- Gohebiaeth gan Andrew Green: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25 – 5 Ionawr 2024
- Llythyr gan Addoldai Cymru: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25 – 8 Ionawr 2024
- Llythyr gan Heneb: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25 – 9 Ionawr 2024 (Saesneg yn unig)
- Llythyr gan Hawlfraint y Goron: Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru: Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25 – 10 Ionawr 2024

3 Papurau i'w nodi

(11.00)

3.1 Honiadau am fwlio yn S4C

(Tudalennau 70 – 71)

Dogfennau atodol:

- Llythyr at yr Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon:
Honiadau am fwlio yn S4C – 11 Ionawr 2024

3.2 Cyngor Celfyddydau Cymru: Adolygiad Buddsoddi

(Tudalennau 72 – 78)

Dogfennau atodol:

- Gohebiaeth gan y Cwmni Diwylliannol a Chelfyddydol Romani at Gyngor Celfyddydau Cymru: Cyngor Celfyddydau Cymru: Adolygiad Buddsoddi – 9 Ionawr 2024 (Saesneg yn unig)
  - Atodiad 1: Cyllid Cyngor Celfyddydau Cymru, fesul sefydliad, rhwng 2013–14 a 2022–23 (Saesneg yn unig)
  - Atodiad 2: Prosiectau Sipsiwn–Roma–Teithwyr (Saesneg yn unig)

3.3 Darlledu gwasanaeth cyhoeddus yng Nghymru

(Tudalen 79)

Dogfennau atodol:

- Llythyr gan Ddirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth: Darlledu gwasanaeth cyhoeddus yng Nghymru – 11 Ionawr 2023

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(vi) a (ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod hwn ac o ddechrau'r cyfarfod nesaf (24 Ionawr 2024)

(11.00)

Egwyl

(11.00 – 11.15)

5 Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2024–25: trafod y dystiolaeth
(11.15 – 11.45)

**6 Cydsyniad Deddfwriaethol: Y Bil Diogelu Data a Gwybodaeth
Ddigidol: ystyried y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol
Atodol (Memorandwm Rhif 3)**

(11.45 – 12.05)

(Tudalennau 80 – 93)

Dogfennau atodol:

- Nodyn cyngor cyfreithiol: Cydsyniad Deddfwriaethol: Y Bil Diogelu Data a Gwybodaeth Ddigidol (Saesneg yn unig)
- Adroddiad y Pwyllgor Busnes: Amserlen i'w hystyried: Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 3) ar y Bil Diogelu Data a Gwybodaeth Ddigidol

**7 Darlledu Gwasanaeth Cyhoeddus yng Nghymru: trafod y materion
allweddol**

(12.05 – 12.30)

(Tudalen 94)

Dogfennau atodol:

- Papur ar y materion allweddol: Darlledu Gwasanaeth Cyhoeddus yng Nghymru (Saesneg yn unig)

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol – 17 Ionawr 2024

Gweinidog yr Economi, a Dirprwy Weinidog y Celfyddydau Chwaraeon a Thwristiaeth

Memorandwm ar gynigion y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2024-25

1.0 Cyflwyniad

Mae'r papur hwn yn rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor am ein cynlluniau gwariant fel Gweinidog yr Economi a Dirprwy Weinidog y Celfyddydau, Chwaraeon a Thwristiaeth mewn perthynas â chyllidebau diwylliant, creadigol, treftadaeth a chwaraeon o fewn ein portffolio. Amlinellir y cynlluniau gwariant yn y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2024-25, a gyhoeddwyd ar 19 Rhagfyr 2023. Mae'r papur hwn hefyd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am feysydd penodol sydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor.

Ceir dadansoddiad o'r newidiadau i'r dyraniadau cyllidebol (fel y bo'n berthnasol i'r Celfyddydau, Diwylliant, Treftadaeth, Diwydiannau Creadigol a Chwaraeon) yn ôl maes gwariant, Cam Gweithredu, a Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer 2023-24 ac yn y dyfodol yn **Atodiad A**.

Ceir hefyd sylwebaeth yn esbonio'r newidiadau i bob Cam Gweithredu sy'n berthnasol i'r Pwyllgor hwn yn **Atodiad B**. Rhoddwyd esboniad naratif tryloyw i egluro unrhyw gynnydd a gostyngiad, lle na chânt eu cwmpasu yn y papur tystiolaeth. Dim ond y cyllidebau y creffir arnynt fel rhan o waith y pwyllgor hwn a ddisgrifir. Ceir rhagor o fanylion am benderfyniadau cyllidebol yn yr wybodaeth ddiweddaraf am feysydd sydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor.

1.1 Sylwebaeth ar Gamau Gweithredu a manylion dyraniadau'r Llinell Wariant yn y Gyllideb Cyllideb Adnoddau a Chyfalaf – Prif Grŵp Gwariant yr Economi

Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o gynlluniau dangosol ar gyfer Prif Grŵp Gwariant yr Economi a gyhoeddwyd yng Nghyllideb ddrafft 2024-25.

Prif Grŵp Gwariant yr Economi – Crynodeb	2024-25 Cyllideb Derfynol Ddangosol Chwefror 2023 a Ailddatganwyd	2024-25 Newidiadau	2024-25 Cyllideb Ddrafft Rhagfyr 2023
Adnoddau	482,434	-43,532	438,902
Cyfalaf	100,492	2,000	102,492
Cyfanswm y Gyllideb Adnoddau a Chyfalaf	582,926	-41,532	541,394
Gwariant a Reolir yn Flynyddol - Adnoddau	58,525	0	58,525
Gwariant a Reolir yn Flynyddol - Cyfalaf	0	0	0
Cyfanswm y Gwariant a Reolir yn Flynyddol	58,525	0	58,525
Cyfanswm – Prif Grŵp Gwariant yr Economi	641,451	-41,532	599,919

Adnoddau

Pennir Cyllideb Adnoddau o £438.902m ar gyfer yr Economi yn 2024-25.

Mae'r Gyllideb Adnoddau ar gyfer Prif Grŵp Gwariant yr Economi wedi gostwng £43.532m yn 2024-25 o'i chymharu â llinell sylfaen cyllideb derfynol ddangosol 2024-25.

Mae Llywodraeth Cymru wedi cynnal ymarfer ailflaenoriaethu yn sgil cyhoeddi datganiad yr Hydref er mwyn rhyddhau cyllid o bortffolios i'w ailddyrranu o fewn Llywodraeth Cymru o ganlyniad i'r pwysau cynyddol ar gyllideb Llywodraeth Cymru a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei chyllideb ar 19 Rhagfyr am fod y gyllideb hon yn rhoi cymaint o gymorth â phosibl i roi ein gwasanaethau cyhoeddus, pobl, busnesau, a'n cymunedau yn gyntaf.

O ganlyniad i ail-lunio cyllidebau Llywodraeth Cymru, mae'r Gyllideb Adnoddau ar gyfer Prif Grŵp Gwariant yr Economi wedi gostwng £43.532m yn 2024-25 o'i chymharu â llinell sylfaen cyllideb derfynol ddangosol 2024-25. Daw dyraniad o £6.4m o'r cronfeydd canolog wrth gefn ar gyfer rhaglen y Gororau, sy'n cael ei wrthbwysu drwy ddychwelyd £49.932m ar gyfer cyfraniad Prif Grŵp Gwariant yr Economi i'r cronfeydd wrth gefn.

Crynoir y newidiadau hyn i linellau yn y gyllideb sy'n berthnasol i'r Pwyllgor hwn yn **Atodiad A** ac **Atodiad B**.

Cyfalaf

Ceir cyllideb gyfalaf o £102.492m ar gyfer Prif Grŵp Gwariant yr Economi yn 2024-25. Cafwyd cynnydd o £2m o ganlyniad i ad-dalu Trafodiad Ariannol ar gyfer Prosiect Cadence.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol

Mae cyllideb Gwariant a Reolir yn Flynyddol o £58.525m yn darparu ar gyfer taliadau sydd y tu hwnt i reolaeth y portffolio, megis amhariadau ar y portffolio eiddo a newidiadau ym mhriadau pensiwn ar gyfer Amgueddfa Cymru, Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Chwaraeon Cymru a Gyfa Cymru. Cytunir ar y gyllideb hon â'r Trysorlys bob blwyddyn a chaiff ei chyllido'n llawn. Mae ffigurau Gwariant a Reolir yn Flynyddol y Gyllideb ddrafft yn adlewyrchu'r rhagolygon a gyflwynwyd i'r Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ym mis Medi 2023.

Rhagolwg 2023-24

Fel yr amlinellir yn **Atodiad A**, y rhagolwg o'r alldro refeniw ar gyfer 2023-24 yw £130.704m, o gymharu â'r Gyllideb Atodol Gyntaf o £130.727m.

Y rhagolwg o'r alldro cyfalaf ar gyfer 2023-24 yw £48.358m, o gymharu â'r Gyllideb Atodol Gyntaf o £50.939m. **Mae'r amrywiant o ganlyniad i benderfyniad i ad-dalu £3m o Gyfalaf Trafodiadau Ariannol yn gynnar oddi wrth Undeb Rygbi Cymru a phwysau o £0.6m ar Gefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon mewn perthynas â phrosiectau o dan y Cytundeb Cydweithio a ailbroffiliwyd.**

Alldro Terfynol 2022-23

Nodwyd alldro o £137.263m yn erbyn cyllidebau adnoddau diwylliant, treftadaeth, a chwaraeon ar gyfer y flwyddyn ariannol 2022-23.

Nodwyd alldro o £41.408m yn erbyn cyllidebau adnoddau diwylliant, treftadaeth, a chwaraeon ar gyfer y flwyddyn ariannol 2022-23.

1.2 Newidiadau Cyllidebol

Adnoddau

Mae'r Gyllideb Adnoddau ar gyfer y cyllidebau sy'n berthnasol i'r Pwyllgor hwn wedi gostwng £15.579m yn 2024-25 o'i chymharu â llinell sylfaen cyllideb derfynol ddangosol a ailddatganwyd. Mae'r gostyngiadau yn ymwneud â lleihau symiau o ganlyniad i ymarfer ailflaenoriaethu Llywodraeth Cymru.

Fel rhan o gyfraniad Prif Grŵp Gwariant yr Economi tuag at yr ymarfer ailflaenoriaethu, bu gostyngiad o 10.5% mewn refeniw i Cymru Greadigol a phob un o'r Cyrff Hyd Braich ym maes Diwylliant a Chwaraeon, sef Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Amgueddfa Cymru, Cyngor Celfyddydau Cymru, Chwaraeon Cymru a Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru. Mae Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru a Cadw wedi wynebu gostyngiad uwch o 22%. O ran Cadw, bydd y gallu i gynhyrchu incwm ychwanegol drwy godi taliadau mynediad i henebion yn helpu i dalu am rywfaint o'r pwysau chwyddiannol ychwanegol a wyneba.

Mae'r dyraniad o £14m ar gyfer diwylliant o dan y Cytundeb Cydweithio yn y flwyddyn ariannol 2024-25 heb ei newid i raddau helaeth, ac eithrio gostyngiad o £1.233m tuag at y Strategaeth Ddiwylliant a £0.140m yn erbyn enwau lleoedd Cymru a chymorth i'r sector Treftadaeth. Mae gostyngiad o £0.376m wedi cael ei gymhwyso at y rhaglen Cyfuno a £0.327m yn erbyn yr Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol, ond bydd y broses gyflawni yn parhau o hyd.

Amlinellir rhagor o fanylion am gyllido o fewn Llinellau Gwariant yn y Gyllideb (sy'n berthnasol i'r Pwyllgor hwn) isod. Mae fy swyddogion yn ymgymryd â gwaith manwl fel rhan o'r broses cynllunio busnes ar gyfer 2024/25 ac felly, rydym wedi cadw'r naratif ar lefel gyffredinol.

Mae buddsoddi yn ein hasiantaethau mewnol, sefydliadau cenedlaethol a sectorau lleol yn hollbwysig ac mae'n cydnabod pwysigrwydd y celfyddydau, diwylliant, chwaraeon, a threftadaeth i'n nodau llesiant. Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu; Cymru iachach a Chymru o gymunedau cydlynus.

Mae buddsoddi yng nghynaliadwyedd ein sefydliadau cenedlaethol yn yr hirdymor yn dangos ein hymrwymiad i warchod ein diwylliant a'n treftadaeth ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol ac mae ein hymrwymadau i'r sefydliadau hyn yn adlewyrchu'r cymunedau amrywiol ledled Cymru yn well. Mae datgarboneiddio yn flaenoriaeth ar gyfer y penderfyniadau ar y gyllideb er mwyn sicrhau [Cymru Sero Net](#) a bydd hyn yn galluogi'r sefydliadau i fynd i'r afael â phryderon amgylcheddol, yn enwedig allyriadau CO2 ac effeithlonrwydd ynni. Yn ystod y pandemig, mae'r sefydliadau wedi addasu eu harlwy

i'r cyhoedd drwy sicrhau bod mwy o'u casgliadau ar gael yn ddigidol a dechrau cynnig rhaglenni addysgu a difyrro ar-lein fel y gallai unigolion a theuluoedd fwynhau diwylliant a threftadaeth yn y cartref. Bydd y cyllidebau cyfalaf yn ei gwneud yn bosibl i fuddsoddi rhagor mewn technoleg at ddibenion adfer, mynediad ehangach a gwarchod y casgliadau. Mae'r dyraniadau ychwanegol o dan y Cytundeb Cydweithio yn arbennig o bwysig o ran helpu i sbarduno'r mentrau hyn.

Asiantaethau mewnol:

Mae brand Cymru Greadigol yn cefnogi'r strategaeth ryngwladol o godi proffil Cymru yn y byd, nid yn unig fel canolfan ar gyfer rhagoriaeth greadigol, ond fel lle gwych i ymweld a byw. Mae buddsoddiad creadigol a diwylliannol yn hollbwysig o ran adfywio ledled Cymru a bydd cyllid cyfalaf o £15m dros dair blynedd yn cefnogi cynyrchiadau a mentrau yn Gymraeg ac yn Saesneg.

Mae rhaglenni datblygu a chadwraeth sylweddol yn yr arfaeth ar gyfer ein safleoedd treftadaeth, gyda chyllideb o £30m i Cadw dros dair blynedd, gan gynnwys gwaith datblygu mawr yng Nghastell Caerffili.

Sefydliadau diwylliannol cenedlaethol:

Yn 2024-25 byddwn yn darparu £68.964m o gyllid refeniw a £7.650m o gyllid cyfalaf ar y cyd i'n pedwar corff diwylliannol cenedlaethol (Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Amgueddfa Cymru, Cyngor Celfyddydau Cymru, a Chomisiwn Brenhinol Henebion Cymru) a Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru. O ran cyfalaf, rydym wedi dyrannu £5m i Amgueddfa Cymru a £2m i Lyfrgell Genedlaethol Cymru i'w helpu i gynnal eu hystadau hanesyddol a dyraniadau bach i'r tri chorff arall. Rydym hefyd wedi gwneud dyfarniadau ar gyfer prosiectau penodol a enwyd yn y Rhaglen Lywodraethu, digideiddio, a datgarboneiddio o'r dyraniadau ar gyfer Cefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon.

Diwylliant:

Bydd y gyllideb o £6.668m refeniw a £24.7m cyfalaf ar gyfer cefnogaeth i ddiwylliant lleol a chwaraeon yn 23/24 yn cefnogi'r strategaeth ddiwylliant a buddsoddiad mewn theatrau ac amgueddfeydd a'r sectorau diwylliant ehangach. Mae'n gwneud darpariaeth ar gyfer ymrwymadau ein Rhaglen Lywodraethu ynglŷn â chydarddoldeb hil a rhoi Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol ar waith, y pum buddsoddiad cyfalaf strategol mawr (Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru, Amgueddfa Bêl-droed Cymru, Theatr Clwyd, Amgueddfa Gogledd Cymru ac Amgueddfa Lechi Cymru), darparu ar gyfer buddsoddiadau i ddatblygu ein cyrff diwylliant cenedlaethol, a datblygu ein sectorau diwylliant lleol, yn enwedig amgueddfeydd a chasgliadau. Caiff cyllid ei ddyrannu hefyd i'r Grant Cyfalaf Trawsnewid

Chwaraeon:

Bydd y gyllideb refeniw flynyddol o £20,98m a'r gyllideb gyfalaf flynyddol o £8.016m yn gwneud buddsoddiad sylweddol mewn cyfleusterau chwaraeon cymunedol yn ogystal â rhai elfit er mwyn cynnig amgylcheddau modern a chynaliadwy i gymryd rhan mewn chwaraeon, a meithrin a datblygu athletwyr talentog. Bydd hefyd yn sicrhau bod Cymru mewn sefyllfa dda i gystadlu'n rhyngwladol a helpu i gynnal digwyddiadau rhyngwladol, a rhoi cyfleoedd i hyrwyddo brand Cymru ar y llwyfan rhyngwladol yn y dyfodol. Mae'r dyraniad o £3m fel rhan o'r Cytundeb Cydweithio (£9m dros dair blynedd) yn parhau.

Mae diwylliant, treftadaeth, y diwydiannau creadigol, yr amgylchedd hanesyddol, a chwaraeon yn elfennau hanfodol o'n bywyd cenedlaethol ac yn rhan annatod o'n llesiant meddyliol a chorfforol, yn unigol ac ar y cyd. Amgueddfeydd, archifau, llyfrgelloedd, clybiau

celfyddydau a chwaraeon, cyfleusterau a safleoedd hanesyddol yw canolbwynt llawer o gymunedau ledled Cymru. Mae ein holl gymorth bron i gyd i'r sectorau hyn yn helpu pobl i fanteisio ar bethau gorau Cymru a'u mwynhau, gan wella ansawdd bywyd, yn ogystal â'n haddysg, ein hanes, ein heconomi ymwelwyr a'n lle yn y byd. Mae diwylliant yn un o nodau Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, ac yn hollbwysig i gyflawni'r chwe nod arall, yn yr ystyr y gall gyfrannu at fywyd yn fwy cyffredinol a'r economi.

Yr hyn y byddwn yn ei wneud a sut y byddwn yn ei wneud

Mae [Rhaglen Lywodraethu 2021 – 2026](#) yn cydnabod y rôl hollbwysig y mae'r sectorau hyn yn ei chyflawni. Gweler adran 4.0 am ragor o wybodaeth.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ail-lunio ein cyllideb i roi cyllid a diogelwch ychwanegol i'r gwasanaethau sydd bwysicaf i chi. Rydym wedi gwneud hynny yn unol â'n blaenoriaethau:

- Diogelu gwasanaethau cyhoeddus rheng flaen, craidd hyd y gellir.
- Sicrhau'r budd mwyaf i aelwydydd sy'n wynebu'r anawsterau mwyaf.
- Blaenoriaethu swyddi, lle bynnag y bo modd.
- Gweithio mewn partneriaeth â chyrrff eraill yn y sector cyhoeddus er mwyn wynebu'r storm ariannol hon gyda'n gilydd.
- Newid ffocws cyllid oddi wrth feysydd nad ydynt wedi'u datganoli, y dylai Llywodraeth y DU fod yn eu cyllido.

Gwneir buddsoddiadau yn bennaf drwy ein hasiantaethau mewnol (Cadw a Cymru Greadigol) a phum corff hyd braich (Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Amgueddfa Cymru (saith amgueddfa), Cyngor Celfyddydau Cymru, Chwaraeon Cymru, a Chomisiwn Brenhinol Henebion Cymru). Ochr yn ochr â Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru, mae'r buddsoddiad yn Cadw yn cyflawni ein huchelgeisiau ym maes treftadaeth gyda buddsoddiad cyfalaf yn y sector amgueddfeydd, archifau a llyfrgelloedd lleol drwy ein rhaglen Grant Cyfalaf Trawsnewid. Mae Cymru Greadigol yn arwain gweithgareddau a pholisi ar gyfer y sectorau creadigol ac yn eu cydlynu.

Mae'r sefydliadau hyn yn cyflawni'r blaenoriaethau trawslywodraethol er mwyn helpu i gyflawni strategaethau allweddol, gan gynnwys [Cymru Sero Net](#), Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol a [Cymraeg 2050](#). Mae pob un o'r cyrrff hyd braich yn ymrwymedig i effeithlonrwydd carbon, gan lunio adroddiadau manwl ar gynaliadwyedd yn eu cyfrifon blynyddol. Mae swm ychwanegol o £11.75m yn cael ei ddyrannu i'r pum corff cyhoeddus a Cadw drwy'r Cytundeb Cydweithio, ynghyd â chymorth grant/taliad chwyddo teg (heb gynnwys symiau nad ydynt yn arian parod) er mwyn datblygu strategaeth ddiwylliant newydd, sy'n adlewyrchu amrywiaeth Cymru, iaith Gymraeg sy'n ffynnu, ein sectorau celfyddydau, diwylliant a threftadaeth a'n dyletswyddau o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Byddwn yn sicrhau cynaliadwyedd ariannol sefydliadau diwylliannol cenedlaethol wrth inni roi'r strategaeth ar waith, a byddwn hefyd yn datblygu'r cynigion ar gyfer oriel celf gyfoes genedlaethol.

Bydd Cadw yn cwblhau cam 1 o'r buddsoddiad cyfalaf yng Nghastell Caerffili (gwaith ar adeiladau'r ward fewnol a'r Neuadd Fawr) a dechrau cam 2 (y ganolfan newydd i ymwelwyr). Bydd y buddsoddiad mawr hwn yn trawsnewid profiad ymwelwyr ac yn gwneud y castell yn atyniad 'rhaid ei weld' yn ardal Caerffili. Bydd rhagor o fuddsoddiad cyfalaf hefyd yn galluogi Cadw i barhau â'i chyfrifoldeb statudol i warchod

a chynnal a chadw'r henebion o dan ei gofal, eu cadw'n ddiogel i bobl ymweld â nhw a lleihau ôl troed carbon ei chanolfannau i ymwelwyr.

Mae chwaraeon yn rhan annatod o hunaniaeth ein cenedl. Mae'n dod â'n cymunedau ynghyd ac yn rhoi sgiliau trosglwyddadwy i bobl i wella eu haddysg a dod o hyd i swydd neu yrfa. Drwy'r gweithgareddau lu ledled Cymru, mae chwaraeon hefyd yn cefnogi twf cymunedau Cymraeg eu hiaith drwy roi cyfleoedd i bobl ei defnyddio bob dydd fel iaith fodern, fyw. Byddwn yn parhau i gefnogi ein cymunedau, ein clybiau a'u cyfleusterau a fydd yn parhau i ychwanegu at ein hymdeimlad o hunaniaeth, llesiant corfforol a meddyliol, a byddwn yn sicrhau bod y sector yn ychwanegu gwerth at ein hiechyd a'n hapusrwydd. Roedd y cynlluniau gwariant ar chwaraeon yn parhau â lefelau buddsoddi yn y gyllideb gyfalaf tair blynedd, gan alluogi Llywodraeth Cymru i barhau i fuddsoddi, drwy ei phartner cyflawni, Chwaraeon Cymru, yn y bobl a'r lleoedd i gynnig cyfleoedd cynhwysol a theg i bobl fyw bywydau iach ac egniol, a gwireddu eu potential ym maes chwaraeon.

Yn ôl data 2022 ar sector y diwydiannau creadigol a'r sector diwylliant, mae 3,545 o fusnesau yn sectorau'r diwydiannau creadigol yng Nghymru, sef cynnydd o 8.9 y cant o gymharu â 2017. Roedd busnesau yn y diwydiannau creadigol yn cyfrif am 3.3% o gyfanswm y busnesau sydd wedi'u cofrestru ym mhob diwydiant yng Nghymru yn 2022. Gwnaeth y diwydiannau creadigol yng Nghymru (yn seiliedig ar fusnesau a oedd wedi'u cynnwys yn y Gofrestr Ryngadrannol o Fusnesau) gynhyrchu trosiant blynyddol o £1.4 biliwn yn 2022 (sy'n ostyngiad o 19.5% ers 2021). Gwelodd economi ehangach Cymru (gan gynnwys busnesau bach nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Gofrestr Ryngadrannol o Fusnesau) ostyngiad mewn trosiant hefyd, a oedd yn gostwng 11.2% dros yr un cyfnod i £116.4bn.

O ran maint busnesau, dangosodd data 2022 fod 1% o fusnesau yn y diwydiannau creadigol yn rhai canolig a mawr (50 o gyflogeion neu fwy), bod 6% yn rhai bach (10-49 o gyflogeion), bod 80% yn rhai micro (1-9 o gyflogeion) ac nad oedd gan 14% unrhyw gyflogeion. Mae hyn yn cymharu â ffigurau ar gyfer yr holl ddiwydiannau yng Nghymru sy'n dangos bod 2% o fusnesau yn rhai canolig a mawr, bod 9% yn rhai bach, a bod 89% yn rhai micro, gan gynnwys rhai heb unrhyw gyflogeion. Ffynhonnell data: Arolwg Blynyddol o'r Boblogaeth. Mae blynyddoedd yn cyfeirio at flynyddoedd calendr (e.e., mae 2022 yn cyfeirio ar y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2022) oni nodir fel arall. Yn 2022, roedd 32,500 o bobl yn cael eu cyflogi yn y sectorau diwydiannau creadigol a gefnogir gan Cymru Greadigol. Mae cyflogaeth yn y diwydiannau creadigol yng Nghymru wedi gostwng 6.9% ers y flwyddyn flaenorol, lle mae cyflogaeth, ar gyfartaledd, yn yr holl ddiwydiannau yng Nghymru wedi aros yn ddigifnewid (cynnydd o 0.4%). O ran y DU, mae cyflogaeth yn y diwydiannau creadigol, fel y'u diffiniwyd gan yr Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon wedi cynyddu 4.3% o'r flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mehefin 2021 i'r flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Mehefin 2022.

Mae cyfrifoldeb statudol arnom i barhau i gefnogi cyrff diwylliannol cenedlaethol a noddur gennym, yn ogystal â'r sectorau diwylliant lleol, sydd oll yn chwarae rôl allweddol i gyflawni blaenoriaethau'r llywodraeth ac ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu, sy'n arwain at ansawdd bywyd gwell i gymaint o'n poblogaeth. Rydym wedi gofyn i'r cyrff hyn i gyd roi blaenoriaeth ar wella mynediad a mynd i'r afael ag anghydraddoldebau, datgarboneiddio, a gwelliannau digidol dros y tair blynedd nesaf.

Darperir buddsoddiad cyfalaf i'r sector amgueddfeydd, archifau a llyfrgelloedd lleol drwy ein rhaglen Grant Cyfalaf Trawsnewid, a thrwy Gyngor Celfyddydau Cymru i sector y celfyddydau, gan gynnwys theatrau. Rydym yn cynnig y dylid ehangu a datblygu'r

cynlluniau hyn i ymdrin â nifer o ymrwymadau Llywodraeth Cymru, gan ei gwneud yn bosibl i ddenu amrywiaeth ehangach o geisiadau a chysoni'n well â blaenoriaethau'r Rhaglen Lywodraethu. Rydym yn edrych eto ar y cynlluniau hyn i roi lle canolog i ddatgarboneiddio a digidol, er mwyn sicrhau bod buddsoddiadau yn gynaliadwy a'u bod yn mynd i'r afael ag anghydraddoldebau, yn enwedig anghydraddoldebau hil a gwahaniaethu ar sail anabledd.

Y rhesymeg dros fuddsoddi ym maes diwylliant, treftadaeth, chwaraeon a'r sectorau creadigol.

Mae'r [Genhadaeth Economaidd](#) eisoes wedi rhoi Cymru ar ben ffordd sy'n cysylltu ein hymateb i'r pandemig â pholisïau diwydiannol gweithredol, hirdymor. Dros y ddwy flynedd nesaf, byddwn yn bwrw ymlaen â'n cenhadaeth economaidd, gan ganolbwyntio ar y sbardunau a all helpu pobl ifanc gynllunio dyfodol uchelgeisiol yng Nghymru Bydd hyn yn defnyddio arferion gorau rhyngwladol, a hefyd ymateb i'r farchnad lafur sy'n datblygu er mwyn cefnogi'r amodau sydd eu hangen ar fusnesau i ffynnu.

Mae'r [Rhaglen Lywodraethu](#) yn cynnwys ymrwymiad i fwrw ymlaen â'r Genhadaeth Economaidd ac ymrwymadau diwylliannol sylweddol, sy'n cydnabod rôl bwysig diwylliant o ran llesiant a rhoi cyfleoedd cyflogaeth. Wrth i'r ymateb i'r pandemig ddangos, mae diwylliant a threftadaeth yn ganolog i'r hyn sy'n bwysig i bobl, yr hyn y maent yn mwynhau ei wneud, eu llesiant meddyliol a'u hiechyd corfforol.

Mae'r sectorau diwylliant, creadigol, chwaraeon a threftadaeth yn chwarae rôl hollbwysig o ran cefnogi economi Cymru. Maent yn creu swyddi yn y diwydiannau creadigol (y cyfryngau, newyddiaduriaeth, a chyhoeddi), treftadaeth, gwaith adeiladu ac atgyweirio traddodiadol, sector y celfyddydau a'r sectorau diwylliannol a chwaraeon.

Mae Chwaraeon Cymru wedi cyhoeddi'r astudiaeth o Adenillion Cymdeithasol o Fuddsoddi ar gyfer chwaraeon yng Nghymru yn ddiweddar, a gynhaliwyd gan y Ganolfan Ymchwil Diwydiant Chwaraeon, sy'n arwain y byd yn y maes hwn, ym Mhrifysgol Sheffield Hallam. Mae canfyddiadau'r adroddiad yn dangos, am bob £1 sy'n cael ei gwario ar chwaraeon a hamdden egnïol yng Nghymru, y caiff buddiannau cymdeithasol gwerth £4.44 eu creu. Mae hyn yn dangos y cyfraniad blynyddol anhygoel y mae chwaraeon yn ei wneud i iechyd, a meysydd eraill, yn enwedig potensial chwaraeon i gynnig yr adnodd iechyd ataliol mwyaf effeithiol sydd ar gael inni. Mae ein hatyniadau diwylliannol yn helpu i gynnal y 12,110 o fusnesau yn y diwydiant twristiaeth, ac mae'r diwydiannau creadigol yn cyflogi 32,500 o bobl. Maent yn dangos manteision economaidd cryf o ran yr economi ymwelwyr, adfywio a chreu lleoedd a manteision amgylcheddol cryf drwy ddatgarboneiddio a chymorth i fioamrywiaeth a'r amgylchedd naturiol.

Mae ein diwydiannau diwylliant, treftadaeth, chwaraeon a chreadigol yn ganolog i frand Cymru a hyrwyddo Cymru yn y DU ac yn rhyngwladol. Mae'r sectorau hyn wedi wynebu heriau sylweddol. Mae effaith barhaus costau cynyddol yn arbennig o fawr yn y portffolio hwn, sy'n tynnu sylw at sefydliadau a sectorau sy'n ei chael hi'n anodd i adfer yn ariannol ar ôl y pandemig, lle mae cynulleidfaoedd llai yn golygu llai o allu i gynhyrchu incwm. Mae cynnydd mawr ym mhrisiau ynni yn ychwanegu pwysau sylweddol ar gyllidebau. Mae costau byw cynyddol hefyd yn effeithio ar recriwtio a chadw staff a gwirfoddolwyr, wrth i bobl gael anhawster fforddio costau teithio a gofal plant, neu'n dewis gwaith â gwell tâl. Mewn rhai achosion, mae'r heriau hyn gyda'i gilydd yn arwain at leihad mewn rhaglenni gweithgarwch ledled Cymru. Mae llai o incwm gwario yn golygu bod pobl hefyd yn gorfod arbed arian a gwario llai ar weithgareddau hamdden. Mae cynnydd sylweddol yng nghostau

cadwyni cyflenwi, yn enwedig mewn perthynas â deunyddiau a llafur, hefyd yn effeithio ar brosiectau cyfalaf a gwaith cynnal a chadw.

Bydd effaith yr heriau hyn yn parhau yn y dyfodol wrth inni anelu at helpu ein sectorau i adfer.

3.0 Ymateb i'r Wybodaeth Benodol y Gofynnodd y Pwyllgor amdani

3.1 Gwybodaeth yn ymwneud â sut mae portffolio'r Celfyddydau, Diwylliant, Treftadaeth, Cyfathrebu, Diwydiannau Creadigol, a Chwaraeon yn cael ei gyflawni, a sut y mae'r canlyniadau cysylltiedig yn cael eu monitro a'u gwerthuso i ddangos gwerth am arian.

Nodir blaenoriaethau allweddol ar gyfer pob corff hyd braich yn ei lythyr cylch gwaith, a ddefnyddir ganddo fel sail ar gyfer ei gynlluniau gweithredol a'i ddangosyddion perfformiad allweddol. Mae'r Dirprwy Weinidog yn cyfarfod â phob un o'r sefydliadau o leiaf ddwywaith y flwyddyn, ac mae swyddogion yn monitro cynnydd yn erbyn eu cynlluniau gweithredol yn ffurfiol mewn cyfarfodydd monitro chwarterol ac yn fwy rheolaidd drwy gydberthnasau gwaith agos â'r uwch dimau gweithredol yn y cyrff hyd braich. Ar wahoddiad y cyrff, mae swyddogion hefyd yn mynd i gyfarfodydd Bwrdd fel arsylwyr, sy'n galluogi Llywodraeth Cymru i gael trosolwg da o faterion a allai godi. Creffir ar hawliadau cymorth grant misol er mwyn sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud yn erbyn llinellau gwariant penodol.

Mae gan Cadw ei bwrdd asiantaeth mewnol ei hun sy'n cynnwys aelodau anweithredol. Mae'n cyfarfod bob chwarter ac fel rhan o'i rôl mae'n craffu ar berfformiad Cadw yn erbyn ei chynllun busnes a'i hadroddiadau ariannol ac yn rhoi her a chynghor. Ym mis Rhagfyr 2022, cyhoeddodd y Dirprwy Weinidog adolygiad o drefniadau llywodraethu presennol Cadw a'r ffordd y darperir gwasanaethau treftadaeth cyhoeddus yn fwy cyffredinol yng Nghymru. Y bwriad oedd asesu llwyddiant y trefniadau hyn ar ôl iddynt fod ar waith am bum mlynedd. Cyhoeddwyd [adroddiad ar yr adolygiad hwn ar 5 Rhagfyr 2023](#) a chaiff ymateb i'r argymhellion ei gyhoeddi ar ddechrau 2024. Roedd yr adolygiad yn canmol cyflawniadau Cadw yn ystod y blynyddoedd diwethaf a daeth i'r casgliad mai'r ffordd orau o gyflawni cenhadaeth a diben Cadw oedd drwy barhau, am y tro, yn un o asiantaethau mewnol Llywodraeth Cymru. Fodd bynnag, gwnaeth 29 o argymhellion hefyd a oedd yn amrywio o ran cwmpas, gan gynnwys sawl un sydd â'r bwriad o helpu i egluro rôl Bwrdd Cadw a'r ffyrdd y gellid addasu gweithdrefnau'r llywodraeth i alluogi Cadw i weithredu hyd yn oed yn fwy effeithiol. Mae sawl un o'r argymhellion yn gwneud awgrymiadau ynglŷn â sut y gellir atgyfnerthu'r ffyrdd y mae Cadw yn gweithio gyda'i phartneriaid ac mae eraill yn ystyried sut y gellir ychwanegu at weithgareddau eang eu cwmpas Cadw er mwyn cynorthwyo â'i diben craidd.

Mae gan bob prosiect mawr drefniadau llywodraethu ar waith sy'n ymwneud â'r prosiect penodol. Mae'r rhain yn cael eu hadolygu'n aml er mwyn sicrhau eu bod yn adlewyrchu'r cam y mae'r prosiect wedi'i gyrraedd. Mae buddsoddiadau cyfalaf mawr yn cael eu cefnogi gan achosion busnes sy'n destun proses graffu er mwyn sicrhau eu bod yn gadarn. Mae hyn yn cynnwys nifer o swyddogion Llywodraeth Cymru ac adolygiad annibynnol drwy adolygiadau Gateway. Caiff grantiau a chontractau cyfalaf a refereniw llai o faint eu dyfarnu ar sail proses ymgeisio agored neu gomisiwn uniongyrchol. Cânt eu monitro gan swyddogion drwy gydol oes y prosiect, gydag elfennau i'w cyflawni a phwyntiau gwirio y cytunwyd arnynt.

Caiff prosiectau mawr a gweithgarwch eu monitro drwy ddefnyddio'r Adnodd Adrodd Gwybodaeth Fusnes. Mae Cynllun Tystiolaeth yn cyflwyno'r prosiectau ymchwil, gwerthuso a chasglu data y mae'r Is-adran Diwylliant yn ymgymryd â nhw neu wedi ymrwymo iddynt. Caiff ei ddiweddarau bob blwyddyn, yn seiliedig ar drafodaethau â'r staff a rhanddeiliaid ehangach, er mwyn sicrhau bod gweithgarwch yn cefnogi blaenoriaethau is-adrannol allweddol ac ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu.

3.2 Manylion am bolisiau neu raglenni penodol yn y Prif Grwpiau Gwariant (sy'n berthnasol i bortffolio'r Celfyddydau, Diwylliant, Treftadaeth, Cyfathrebu, Diwydiannau Creadigol, a Chwaraeon) y bwriedir iddynt fod yn ataliol, a sut y caiff gwerth am arian a chostau a manteision rhaglenni o'r fath eu gwerthuso.

Mae'r celfyddydau, diwylliant a threftadaeth yn chwarae rôl bwysig o ran mynd i'r afael ag anfantais ac atal tloidi. Gall cymryd rhan mewn gweithgareddau diwylliannol (megis gwirfoddoli mewn amgueddfa neu chwarae cerddoriaeth) wella sgiliau, hunan-barch, dysgu a dyheadau, yn enwedig mewn ardaloedd sydd o dan anfantais economaidd.

Iechyd a Lles

Tanlinellwyd pwysigrwydd diwylliant i hybu llesiant cadarnhaol ac iechyd corfforol mewn ffordd ddramatig yn ystod y pandemig, ac unwaith eto eleni mewn perthynas ag ymateb y sector i gostau byw cynyddol. Mae diwylliant a threftadaeth yn ddihangfa i lawer yn ystod y cyfnod anodd ac ansicr hwn, ac mae ein sector bob amser yn dangos ymatebion arloesol a chreadigol i gefnogi llesiant unigolion a chymunedau.

Mae rhai enghreifftiau o'r ffordd y mae ein sectorau wedi cyflwyno polisiau a rhaglenni ataliol yn 2023/24 yn cynnwys:

- Sefydlu hybiau cynnes mewn llyfrgelloedd – mae'r rhain wedi parhau y tu hwnt i'r cyfnod cyllido cychwynnol.
- Darparu llyfrau ar bresgripsiwn drwy'r cynllun 'Darllen yn Well'.
- Datblygu ap House of Memories Cymru sy'n defnyddio casgliadau amgueddfeydd i gefnogi pobl sy'n byw gyda dementia.
- Parhau â phartneriaeth Cyngor Celfyddydau Cymru â byrddau iechyd er mwyn cynnig amrywiaeth o raglenni wedi'u teilwra i gefnogi llesiant.
- Cefnogi fframwaith Presgripsiynu Cymdeithasol drwy raglenni i wirfoddolwyr wedi'u teilwra.

Mae 2024/25 yn ymddangos yn heriol o ran yr hyblygrwydd ariannol sydd ar gael i'n sectorau i gefnogi gweithgarwch ataliol y tu allan i'w dibenion craidd, ond mae'r ffocws ar lesiant, ac ar gyflawni nifer o flaenoriaethau polisi Llywodraeth Cymru megis Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol, y Cynllun Gweithredu LHDTTC+, strategaeth Cymru o blaid Pobl Hŷn, ac mae mynd i'r afael ag unigrwydd ac ynysu eisoes wedi ymwreiddio'n ddwfn mewn gweithgarwch o ddydd i ddydd.

Mae enghreifftiau o brosiectau a gaiff eu cyllido'n uniongyrchol yn 2024/25 yn cynnwys estyn arlwy llyfrau ar bresgripsiwn ar y cyd â Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed: a'r Asiantaeth Ddarllen. Caiff prosiect llyfrau ar bresgripsiwn ei werthuso gan yr Asiantaeth Ddarllen fel rhan o waith monitro grantiau. Byddwn yn parhau i weithio gydag amgueddfeydd lleol i hyrwyddo'r defnydd o ap House of Memories Cymru a ariennir gan Lywodraeth Cymru, sy'n defnyddio casgliadau amgueddfeydd i gefnogi pobl â dementia. Mae HARP - *Health Arts Research People* yn un enghraifft yn y

celfyddydau o ymyriadau i atal salwch, cydweithrediad ar y cyd â'r GIG i ddatblygu dulliau newydd o ymdrin ag iechyd, llesiant a chreadigrwydd.

Gall chwaraeon gynnig yr adnodd iechyd ataliol mwyaf effeithiol i'r genedl, ond mae angen mwy o flaenoriaethu traws-sector i achosi newidiadau cynaliadwy yn yr hirdymor o ran cyfranogi. Mae'r Gronfa Iach ac Egnïol a Chynllun Cyflawni Pwysau Iach: Cymru Iach yn ddwy enghraifft o lwyddiant yn y maes hwn. Bydd Chwaraeon Cymru hefyd yn parhau i fuddsoddi cyllid ac adnoddau yng nghynllun cyflawni 'Pwysau Iach: Cymru Iach', gan gynnwys cyflwyno cynllun Hamdden Egnïol 60+.

Rhaglen Cyfuno

Mae'r gyllideb yn gwneud darpariaeth i barhau i gefnogi'r Rhaglen Cyfuno yn 2024-25 a'i gwaith ar ymgysylltu ag unigolion a chymunedau ym meysydd amddifadedd.

Mae rhaglen Cyfuno yn anelu at sbarduno newid cadarnhaol ym maes iechyd, llesiant, a thlodi, drwy weithgarwch diwylliannol. Mae'r rhaglen wedi parhau i ymgysylltu â chymunedau lleol a sefydliadau diwylliant a threftadaeth i ffurfio partneriaethau, a nodi a chynnig cyfleoedd, gan gynnwys ffyrdd newydd o ddarparu gweithgareddau diwylliannol a chynyddu ac ehangu cyfranogiad mewn gweithgareddau diwylliannol.

Cyfleoedd Cyflogaeth

Mae'r Cynllun Gweithredu ar yr Economi a'r Cynllun Cyflogadwyedd yn cael eu hategu gan y dystiolaeth mai gwaith sy'n talu'n dda yw'r ffordd orau allan o dlodi a'r diogelwch mwyaf rhag tlodi i'r rhai sy'n wynebu'r risg honno. Drwy gefnogi swyddi a thwf cynaliadwy, yn enwedig drwy fuddsoddiadau a chyfleoedd Cymru Greadigol i weithio gyda'r sectorau celfyddydau, diwylliant a threftadaeth yn fwy cyffredinol a chymryd camau i geisio lliniaru rhai o'r heriau a wynebir gan bobl i gael swyddi, rydym yn anelu at leihau'r tebygolrwydd o deuluoedd yn profi tlodi ac osgoi'r costau i gymdeithas yn yr hirdymor o ganlyniad i dlodi. Rydym yn parhau i greu cyfleoedd i unigolion a'u teuluoedd gyda mentrau a buddsoddiad wedi ei dargedu ledled Cymru.

3.3 Gwybodaeth am ddyraniadau (a'u lleoliad) yn eich portffolio i ddarparu ar gyfer deddfwriaeth a allai gael effaith yn y flwyddyn ariannol 2024-25 fel y bo'n berthnasol i bortffolio'r Celfyddydau, Diwylliant, Treftadaeth, Cyfathrebu, Diwydiannau Creadigol, a Chwaraeon.

Drwy ein rhaglen ddeddfwriaethol ac ymrwymiad yn ein Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru byddwn yn cyflwyno cynllun cofrestru a thrwyddedu newydd ar gyfer pob math o lety i ymwelwyr yn 2024. Bydd y ddeddfwriaeth hon yn amodol ar ragor o drafodaeth ac, wrth gwrs, y trafodaethau ar y gyllideb flynyddol sy'n mynd rhagddynt. Ar gyfer 2024-25, caiff y gwaith hwn ei gyflawni yn y dyraniad cyllidebol ar gyfer twristiaeth a'i drafod bob blwyddyn fel rhan o'n trafodaethau ar y gyllideb.

3.4 Goblygiadau pandemig COVID-19, ymadawiad y DU â'r UE, a'r argyfwng costau byw i'r portffolios Celfyddydau, Diwylliant, Treftadaeth, Cyfathrebu, Diwydiannau Creadigol, a Chwaraeon a sut y bydd Llywodraeth Cymru yn rheoli'r effaith barhaus.

Mae'n bosibl y bydd effaith andwyol ar Cadw, Amgueddfa Cymru, y Llyfrgell Genedlaethol, Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru a sefydliadau Portffolio Celfyddydau Cymru o ganlyniad i lai o ymwelwyr, yn enwedig ymwelwyr tramor. Bydd y

sefyllfa hon yn parhau i gael ei monitro'n agos. Er enghraifft, mae'r cyfyngiadau o ganlyniad i'r pandemig wedi cael effaith sylweddol ar nifer yr ymwelwyr a lefelau incwm masnachol ar safleoedd Cadw dros y ddwy flynedd ddiwethaf.

Nododd Arolwg Sbotolau ar Amgueddfeydd 2022: Yn gyffredinol, mae adferiad wedi cyrraedd 69 y cant ers lefelau cyn pandemig Covid-19. Mae amgueddfeydd yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, rhai annibynnol a rhai prifysgolion wedi cyrraedd cyfradd adfer o 80 y cant Arolwg Sbotolau ar Amgueddfeydd: 2022 | LLYW.CYMRU

Yn 2022/23 cafwyd 1,308,628 o ymweliadau â safleoedd Amgueddfa Cymru a 2,322,184 o ymweliadau â gwefan yr Amgueddfa. Ar gyfer 2023/24. Targed Amgueddfa Cymru ar gyfer nifer yr ymweliadau â'i safleoedd yw 1.46m. Hyd at ddiwedd mis Hydref, cafwyd 1,075,825 o ymweliadau, sy'n golygu ei bod ar y trywydd cywir i gyflawni ei tharged neu ragori arno. Targed yr Amgueddfa ar gyfer nifer yr ymweliadau â'i gwefan yw 1.9m. Hyd at ddiwedd mis Hydref, cafwyd 1,578,027 o ymweliadau, sy'n golygu ei bod ar y trywydd cywir i ragori ar ei tharged. Yn ystod 2022-23, cafwyd 52,546 o ymweliadau â'r Llyfrgell Genedlaethol ac yn ystod pum mis cyntaf y flwyddyn ariannol 2023-24 cafwyd 38,767 o ymwelwyr â'r Llyfrgell.

Mae sectorau'r celfyddydau, treftadaeth a diwylliant lleol wedi cael budd o'r Gronfa Adferiad Diwylliannol, a ffynonellau eraill o gyllid cymorth Covid, gan gynnwys y Gronfa Cadernid Economaidd a'r cynllun ffyrlo. Mae'n rhy gynnar i asesu effaith lawn y pandemig ar y sectorau hyn. Roedd y sector ymhlith y rhai olaf i ailagor a'r tebyg yw y bydd effaith y pandemig yn parhau am beth amser eto a nes bod hyder y cyhoedd wedi'i adfer. Rydym wedi gweld lleihad yn niferoedd ymwelwyr a gwirfoddolwyr.

Mae'r portffolio wedi cael budd mawr dros y blynyddoedd o gyllid yr UE ar gyfer prosiectau penodol. Mae Cadw yn enwedig wedi cael budd o fuddsoddiad mewn seilwaith i ymwelwyr ar gyfer henebion yn y gorllewin a'r gogledd. Fodd bynnag, ni all Cadw fynd at Gronfa Ffyniant Gyffredin Llywodraeth y DU yn uniongyrchol.

O ganlyniad i'r pandemig mae llyfrgelloedd cyhoeddus wedi gweld mwy o ddefnydd o adnoddau ar-lein, sydd wedi parhau i gynyddu er bod pobl yn gallu ymweld a chael benthg adnoddau'n ffisegol unwaith eto. Mae i hyn oblygiadau o ran darparu cyllideb, am fod adnoddau electronig yn fwy costus. Mae'r galw yn fwy na'r ddarpariaeth sydd ar gael o ran amseroedd aros hwy am adnoddau poblogaidd.

Cyhoeddodd Llywodraeth y DU ym mis Rhagfyr 2020 na fyddai unrhyw gynllun yn lle rhaglen Ewrop Greadigol yn cael cyllid uniongyrchol fel rhan o'r adolygiad cynhwysfawr o wariant. Nid yw'r elfen Diwylliant wedi cael cymorth uniongyrchol ond mae cymorth wedi cael ei roi i'r elfen ffilm a sgrin. Erys cyfleoedd o hyd i geisio cyllid o gronfa gyfyngedig iawn drwy'r Gronfa Ffyniant Gyffredin.

Mae rhaglen Ewrop Greadigol wedi cael ei disodli gan y Gronfa Sgrin Fyd-eang sydd wedi rhedeg ers 2021, gyda chyllideb o tua £7m y flwyddyn. Er bod nifer bach o fusnesau yng Nghymru wedi cael budd o dan y rhaglen hon, cyfyngedig yw'r budd cyffredinol i Gymru o hyd. Mae swyddogion yn parhau i roi adborth i'r Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon a Sefydliad Ffilmiau Prydain ar yr angen i'r gwledydd datganoledig chwarae mwy o ran yn y broses o gyflwyno'r rhaglen. Nid oes unrhyw beth wedi cael ei gyflwyno hyd yma i ddisodli is-raglen Ewrop Greadigol yn uniongyrchol ac mae Llywodraeth Cymru yn parhau i ymgysylltu â'r Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon a'r gwledydd datganoledig eraill i godi materion a nodi opsiynau ar gyfer cymorth i'r sector.

Mae costau cynyddol yn parhau i effeithio ar sectorau yn y diwydiannau creadigol. Mae hyn yn cynnwys darlledwyr a chynrychiadau ffilm a theledu sy'n pryderu bod costau cynyddol a phroblemau o ran chwyddiant yn ychwanegu at yr heriau cyllidebol sy'n bodoli eisoes ac at yr effeithiau ehangach ar hyfforddeion sy'n gweithio ar gynrychiadau sgrin sy'n cael anawsterau oherwydd costau byw. Mae'r costau cynyddol sy'n gysylltiedig â phrisiau ynni a chost deunyddiau yn effeithio ar y sector cerddoriaeth a'r sector cyhoeddi hefyd.

3.5 Gwybodaeth am ddyraniadau yn eich portffolio i gyflwyno'r Strategaeth Ddiwylliant i Gymru a wybodaeth ddiweddaraf am y gwaith o ddatblygu Strategaeth Ddiwylliant, ac unrhyw ddyraniadau ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod i fwrw ymlaen â'r camau gweithredu cysylltiedig.

Mae swyddogion wedi mynd ati i ddatblygu Strategaeth Ddiwylliant ddrafft yn 2023.

Roedd y gwaith ar ddatblygu strategaeth yn seiliedig ar ymarfer ymgysylltu helaeth, a arweiniwyd gan ein contractwr allanol, The Means, a'i weithwyr cyswllt. Yn ystod mis Tachwedd 2022 hyd at fis Ebrill 2023, ymgysylltodd The Means â chynrychiolwyr ein sectorau diwylliannol, â chyrrff hyd braich diwylliannol, â chynrychiolwyr cymunedol o bob rhan o Gymru. Hefyd, arweiniodd swyddogion broses ymgysylltu a oedd yn cynnwys sgysiaid gyda staff yn ein cyrrff diwylliannol, gydag arbenigwyr digidol, gyda phartneriaid cymdeithasol, a thimau polisi yn Llywodraeth Cymru. Gyda'i gilydd cymerodd dros 400 o bobl ran yn y sgysiaid ymgysylltu.

Ym mis Mai 2023, datblygwyd strwythur drafft ar gyfer y strategaeth yn seiliedig ar bedwar datganiad o uchelgais. Profwyd hyn â phartneriaid yr ymddiriedir ynddynt, gan gynnwys partneriaid cymdeithasol, er mwyn cael eu hadborth cyn drafftio'r strategaeth.

Datblygwyd drafft o strategaeth gyflawn ac fe'i profwyd gydag arweinwyr polisi, partneriaid cymdeithasol, a phartneriaid yr ymddiriedir ynddynt yn ystod hydref 2023.

Mae'r gwaith hwn i ddatblygu'r strategaeth wedi cael ei oruchwylio gan Grŵp Llywio, ac mae diweddariadau rheolaidd wedi cael eu rhoi i Weinidogion ac Aelod Dynodedig Plaid Cymru yn ystod y flwyddyn.

Rydym bellach wedi cyrraedd cam lle mae gennym strategaeth ddrafft ddiwygiedig a chynllun gweithredu drafft. Yn anffodus, mae'r setliad cyllidebol ar gyfer ein cyrrff diwylliannol yng Nghymru bellach wedi'i gadarnhau a byddant yn wynebu gostyngiad o 10.5% yn 2024/25. Mae cyllideb Llywodraeth Cymru sy'n cefnogi ein sectorau diwylliannol lleol hefyd yn wynebu gostyngiad o 22.3%. Mae'r rhain yn ffigurau heriol dros ben, a fydd yn arwain at golli swyddi, gyda llawer o'n sefydliadau yn y sector bellach yn ystyried eu hyfywedd yn y dyfodol.

Mae angen inni ystyried goblygiadau'r ffordd y mae ein dyraniadau o wariant dangosol wedi cael eu hail-lunio yn ein cyllideb, ar ôl y gostyngiad o £1.233m tuag at y Strategaeth Ddiwylliant, mewn ymgynghoriad â'r Aelod Dynodedig.

Rydym wedi amlinellu gweledigaeth uchelgeisiol a chynhwysfawr ar gyfer y sector diwylliant yn y strategaeth ddrafft, ac rydym yn benderfynol o hyd y dylai hon osod y sylfeini ar gyfer ein sector dros y saith i ddeng mlynedd nesaf ond ni allwn anwybyddu'r heriau sy'n cael eu nodi ar gyfer cyllidebau 2024/25.

Meysydd penodol:

Cadw

3.6 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â Cadw, gan gynnwys targedau creu referniw, a ffigurau creu incwm blynyddol diweddar (gan gynnwys elw net).

Ffigur incwm masnachol Cadw ar gyfer 2019-20, yn union cyn y pandemig, oedd £8m – y lefel uchaf erioed i Cadw. Mae incwm wedi adfer yn gryf ers i'r cyfyngiadau gael eu codi, i ffigur gwirioneddol o £9.6m ar gyfer 2022/23, a ffigur rhagamcanol o fwy na £10m ar gyfer y flwyddyn hon.

Rydym yn rhagweld rhagor o gynnydd mewn incwm masnachol yn ystod 2024/2025 – gyda tharged cynhyrchu incwm ymestynnol o tua £10.8m. Byddwn yn ceisio cyflawni'r targed hwn drwy'r canlynol:

- Cynyddu taliadau mynediad a chostau aelodaeth 6.2% ar gyfartaledd.
- Nifer o fentrau cynhyrchu incwm newydd – er enghraifft, cyflwyno taliadau maes parcio lle y bo modd.
- Ymgyrchoedd marchnata – gyda phwyslais ar ble rydym wedi gwneud buddsoddiad sylweddol yn yr arlwy i ymwelwyr megis y gwaith mawr a agorwyd yn ddiweddar yng Nghastell Caernarfon a Llys Tre-tŵr.

Dylai'r targed incwm ymestynnol hwn fod yn ddigon i ddarparu ar gyfer llawer o'r pwysau chwyddiannol y mae Cadw yn parhau i'w hwynebu o ran cyflogau a chostau eraill, yn enwedig costau cyfleustodau a chostau cynnal a chadw safleoedd. Fodd bynnag, cyfyd rhai pryderon ynglŷn ag effaith bosibl yr argyfwng costau byw ar niferoedd ymwelwyr a gwariant manwerthu.

Ni fydd y targed incwm ar gyfer 2024/2025 yn ddigon i ddarparu ar gyfer y gostyngiad o £2.123m a gymhwyswyd yn erbyn cyllideb referniw Cadw. Mae hyn yn arwain at ostyngiad o 22% o gymharu â llinell sylfaen y Gyllideb Derfynol ddangosol a ailddatganwyd. Y gostyngiad a wneir yw cyfraniad Prif Grŵp Gwariant yr Economi tuag at ymarfer ailflaenoriaethu ehangach Llywodraeth Cymru.

Caiff ymrwymïadau statudol craidd, megis gwaith rheoleiddio a chynllunio a chynnal a chadw a rhoi mynediad diogel i henebion i'r cyhoedd eu blaenoriaethu. Rydym yn ymgymryd â'r rhan fwyaf o'r gweithgareddau hyn yn uniongyrchol, ond caiff rhai eu cyflawni'n anuniongyrchol drwy eraill, yn benodol Ymddiriedolaethau Archaeolegol Cymru. O ganlyniad, bydd y gostyngiadau yn y gyllideb yn cael effaith sylweddol ar nifer o raglenni gwaith eraill megis dysgu gydol oes, ymweliadau addysgol, gwirfoddoli a chyfranogi, dehongli henebion, digwyddiadau nad ydynt yn cynhyrchu incwm a chymorth i sefydliadau yn y trydydd sector. Bydd rhai o'r gostyngiadau mewn nifer o'r rhaglenni hyn yn cael effaith yn y tymor hwy ar gynhyrchu incwm yn y dyfodol – ond lle bynnag y bo modd bydd angen diogelu gweithgareddau sy'n cynhyrchu incwm yn uniongyrchol. Fodd bynnag, bydd y gostyngiad yn y gyllideb yn effeithio ar amseroedd agor llawer o'n canolfannau llai o faint i ymwelwyr ledled Cymru. Mae'n bosibl y bydd rhai'n gorfod cau'n gyfan gwbl, gan effeithio unwaith eto ar gynhyrchu incwm.

Yn fwy cyffredinol, mae Cadw yn gweithio i sicrhau amgylchedd hanesyddol hygyrch a ddiogelir yn dda i Gymru. Mae'n gofalu am 132 o henebion ledled Cymru ac yn rhoi mynediad i'r cyhoedd i'r henebion hyn. Mae gwariant cyfalaf ar gadwraeth henebion,

mesurau iechyd a diogelwch a buddsoddiad mewn cyfleusterau i ymwelwyr hefyd yn flaenoriaeth bwysig o hyd. Fodd bynnag, mae costau cynyddol a phwysau chwyddiannol wedi cael effaith ar yr hyn y gellir ei ddarparu a'r gyllideb gyfalaf o £10m ar gyfer 2024/25. Er enghraifft, ni fydd yn ddigon i gyflawni gwaith datblygu Castell Caerffili yn llawn nac ychwaith waith iechyd a diogelwch a chadwraeth hanfodol mewn mannau eraill. O ganlyniad, dim ond cam 1 o brosiect Caerffili a fydd yn cael ei gwblhau'n llawn yn 2024/2025 a bydd cam 2 yn ymestyn i flynyddoedd dilynol.

3.7 Dyraniadau tuag at gyllid i berchnogion asedau hanesyddol.

Mae mwy na 30,000 o adeiladau rhestredig a 4,200 o henebion cofrestredig yng Nghymru, a pherchnogion preifat sy'n berchen ar y mwyafrif ohonynt. Mae'r rhan fwyaf o'r perchnogion hynny yn gofalu am eu heiddo mewn ffordd gydwybodol, sydd yn waddol gwerthfawr i genedlaethau heddiw ac yfory.

Mae Cadw wedi cyhoeddi ystod helaeth o ganllawiau, a gellir lawrlwytho cyfeiriadau at y cyllid grant sydd ar gael am ddim o wefan Cadw. Nid yw rhestru adeilad na chofrestru heneb yn rhoi unrhyw hawl i gymorth grant. Fel gydag unrhyw adeilad, mater i'r perchennog yw atebolrwydd cynnal a chadw. Fodd bynnag, mae gan Cadw gynlluniau grant ac ym mhob achos gwneir dyfarniadau ar sail gwerth am arian pan fydd yr ymgeisydd yn cyflwyno amcangyfrifon wedi eu costio, a asesir gan Arolygwyr Cadw.

Mae gan Cadw y cynlluniau grant cyfalaf canlynol ar hyn o bryd:

- **Grantiau Cyfalaf Adeiladau Hanesyddol** – ar gyfer gwaith atgyweirio ar adeiladau rhestredig sydd mewn perygl neu mewn cyflwr bregus
- **Grantiau Cynnal a Chadw ac Atgyweirio Adeiladau Hanesyddol** – ar gyfer gwaith cynnal a chadw ac atgyweirio ar raddfa fach
- **Gwaith Brys ar Adeiladau mewn Perygl** – Grantiau i Awdurdodau Lleol i dalu am gostau paratoi a chyflwyno Hysbysiadau Gwaith Brys i sicrhau cyflwr adeiladau rhestredig sydd mewn perygl ac mewn cyflwr bregus.
- **Grantiau Henebion** – i helpu perchnogion henebion i wneud gwaith atgyweirio a gwaith cadwraeth ar safleoedd sy'n amrywio yn ôl eu dyddiad o'r Oes Neolithig i adeiladau'r chwyldro diwydiannol.

Cyfanswm gwerth y grantiau cyfalaf i berchnogion asedau hanesyddol ar gyfer 2022/2023 oedd £2,831k. Yn ystod 2023/2024, pennwyd dyraniad cychwynnol o £1,800k, ond mae'n debygol y bydd dyraniadau rhagamcanol ar gyfer diwedd 2023/2024 yn mynd dros £2,000k. Y bwriad yw pennu dyraniad tebyg ar gyfer 2024/2025.

Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru.

3.8 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad ag Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru, gan gynnwys targedau creu refeniw.

Mae Llyfrgell Genedlaethol Cymru ac Amgueddfa Cymru yn rhagweithiol o ran cyflawni blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ac ennyn diddordeb pobl Cymru mewn gweithgareddau diwylliannol yn ogystal â bod yn hwyluswyr pwysig i ddangos diwylliant Cymru ar lwyfan rhyngwladol.

Mae hwn yn gyfnod heriol iawn i'n cyrff hyd braich. Yn ogystal â gostyngiadau i'w cyllidebau, maent yn wynebu pwysau chwyddiannol a chodiadau cyflog sylweddol. Maent hefyd yn wynebu costau cynyddol am gyfleustodau a phrosiectau cyfalaf. Mae hyn yn arbennig o wir i'r rhai â'r ystadau hanesyddol (Amgueddfa Cymru a'r Llyfrgell Genedlaethol) sydd wedi gweld cynnydd mawr iawn mewn costau.

Cafwyd gostyngiad o £2.992m yn erbyn y gyllideb derfynol ddangosol ar gyfer 2024-25 i Amgueddfa Cymru a gostyngiad o £1.301m i'r Llyfrgell Genedlaethol. Mae'r naill ostyngiad a'r llall wedi cyfrannu tuag at ymarfer ailflaenoriaethu Llywodraeth Cymru.

Mae'r Llyfrgell yn dda o ran denu rhoddion elusennol a chymynroddion ond mae'r targed cynhyrchu incwm masnachol yn heriol iddi, gyda llai o opsiynau ar y safle i gynhyrchu refeniw o'i chymharu â'r Amgueddfa a'i siopau a'i chaffis ar saith safle. Mae'r Llyfrgell wedi sefydlu adran yn ddiweddar a'i nod yw arwain a chefnogi dulliau trawsnewidiol o godi arian drwy'r sefydliad cyfan. Mae'r Llyfrgell a'r Amgueddfa yn parhau i gynnal ymarferion cynllunio a mapio manwl yng ngoleuni'r hinsawdd ariannol bresennol.

Mae cyllideb gyfalaf y Llyfrgell Genedlaethol ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024-25 yn parhau ar £2m. Bydd swm arall o £1.55m o Linell Wariant yn y Gyllideb Cefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon 6170 yn galluogi prosiectau digideiddio a datgarboneiddio yn ogystal â helpu i gynyddu ei lle storio.

Mae cyllideb gyfalaf Amgueddfa Cymru yn parhau ar £5m ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024-25. Bydd y gyllideb yn helpu i fynd i'r afael â rhai o'r heriau o ran cynnal a chadw sy'n gysylltiedig â gweithredu mewn adeiladau hanesyddol a'r angen i gadw ein casgliadau cenedlaethol yn ddiogel, ynghyd â dyraniad pellach o £0.300m o Linell Wariant yn y Gyllideb Diwylliant Lleol a Chwaraeon i alluogi prosiectau datgarboneiddio.

Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru

Yn 2024/25 bydd y Comisiwn Brenhinol yn gweld gostyngiad o 22% yn ei ddyraniad cymorth grant refeniw dangosol ar gyfer 2024/25. Gwneir y gostyngiad sylweddol hwn i gynyddu costau mewn rhannau eraill o Lywodraeth Cymru, gan gynnwys y cyllid sydd ei angen ar y GIG. Mae swyddogion yn gweithio gyda chydweithwyr yn y Comisiwn Brenhinol i ystyried effaith y gostyngiad hwn a chynllunio yn unol â hynny. Yn debyg i'r flwyddyn ariannol hon, bydd y Comisiwn Brenhinol yn cael dyraniad cyfalaf o £0.05m ynghyd â dyfarniad arall o £0.045m o Linell Wariant yn y Gyllideb Cefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon 6170 i ddigideiddio'r casgliad cenedlaethol o ffotograffau o'r awyr.

Llyfrgelloedd ac Amgueddfeydd

3.9 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â Strategaethau Llyfrgelloedd ac Amgueddfeydd.

Mae dyraniadau'r gyllideb ddrafft ar gyfer Cefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon yn gwneud cyfanswm o £6.668m refeniw a £24.7m cyfalaf, heb gynnwys cymorth i gyrff hyd braich a Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru a bennwyd yn y Llinellau Gwariant perthnasol yn y Gyllideb.

Er bod hwn yn setliad heriol, mae cyllid wedi cael ei ddyrannu i'n galluogi i gefnogi amgueddfeydd lleol, archifau a llyfrgelloedd yn unol â'n cyfrifoldebau fel yr asiantaeth ddatblygu ar gyfer y sector diwylliant lleol. Bydd ein cyllid yn sicrhau y caiff asedau ffisegol a digidol casgliadau archifau, amgueddfeydd a llyfrgelloedd eu rheoli, eu diogelu a'u gwneud yn hygyrch. Byddwn yn gweithio gyda chyrff cymorth allweddol yn y sector i feithrin gallu a gwydnwch, er mwyn sicrhau bod rhwymedigaethau statudol yn cael eu cyflawni, a safonau proffesiynol er budd defnyddwyr.

Mae llyfrgelloedd cyhoeddus yn ofyniad statudol o dan Ddeddf Llyfrgelloedd Cyhoeddus ac Amgueddfeydd 1964 ac mae cyfrifoldeb ar Weinidogion i 'uwcharolygu' darpariaeth llyfrgelloedd cyhoeddus. O ran archifau, ceir cyfrifoldebau statudol mewn perthynas â darparu ar gyfer cofnodion llywodraeth leol a Mannau Adneuo o dan Ddeddf Cofnodion Cyhoeddus 1958. Mae sicrhau bod y gofynion statudol hyn yn cael eu cyflawni yn un o'r gweithgareddau allweddol yn y dyraniad cyllidebol.

Rydym yn cefnogi mentrau cydweithredol i sicrhau effeithlonrwydd, gwerth am arian, cadernid gwasanaethau, a mynediad cyfartal i gasgliadau drwy'r sector cyfan. Rydym yn buddsoddi mewn creu casgliadau digidol a sgiliau er mwyn gwella cadernid, mynediad i adnoddau, a chynyddu lefelau ymgysylltu.

Rydym yn bwriadu parhau â'n rhaglen o Grantiau Cyfalaf Trawsnewid i gyllido datblygiadau cyfalaf a gwelliannau, gan gynnwys prosiectau digidol, er mwyn cefnogi datgarboneiddio a'r rhai sy'n hyrwyddo cydraddoldebau. Mae cyllid ar gyfer hyn wedi'i gynnwys yng nghyllideb Diwylliant Lleol a Chwaraeon.

3.10 Cyllid a ddyrannwyd i weithredu yn ôl argymhellion yr Adolygiad o Amgueddfeydd Lleol.

Roedd hyfywedd argymhellion allweddol yr Adolygiad yn amodol ar weithredu i greu tri chorff rhanbarthol. Erys hyn yn benderfyniad i awdurdodau lleol ledled Cymru. Ystyriodd Llywodraeth Cymru yr argymhellion ymhellach drwy'r astudiaeth ddichonoldeb 'Creu a Rhedeg Strwythur Amgueddfaol' a gwblhawyd yn haf 2019. Cydnabu'r Adolygiad gwreiddiol a'r astudiaeth ddichonoldeb hon fod i'r argymhellion oblygiadau sylweddol o ran costau ac ers 2015 ni thymbyl awdurdodau lleol fod creu cyrff rhanbarthol yn flaenoriaeth iddynt.

Fel y nodir uchod, bydd y gyllideb ddrafft i gefnogi'r sectorau lleol yn gostwng 22.3%. Felly, mae'n heriol dyrannu cyllid i weithredu ar argymhellion yr Adolygiad Arbenigol, neu eu hystyried eto o dan y Strategaeth Ddiwylliant, fel y'i bwriadwyd yn wreiddiol.

Yn 2023-24, gwnaed rhagor o waith a oedd yn cefnogi sawl un o argymhellion yr Adolygiad. Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru becyn cymorth arwyddocâd newydd i helpu amgueddfeydd i nodi a diogelu eitemau o arwyddocâd a helpu i resymoli casgliadau. Parhaodd i gynnig rhaglen hyfforddi a datblygu'r gweithlu ac mae hefyd wedi gweithio mewn partneriaeth â chyrff eraill yn y sector i ariannu diweddariad i ymchwil ac arweiniad Cymdeithas yr Amgueddfeydd Annibynnol ar bolisi ac arferion mynediad i amgueddfeydd. Yn 2024-25 ac o ystyried yr her sy'n rhan annatod o ostyngiadau cyllidebol, bydd

Llywodraeth Cymru yn parhau i gefnogi'r sector amgueddfeydd lleol drwy gynnig rhaglen datblygu'r gweithlu. Bydd hefyd yn ceisio hyrwyddo'r defnydd o'r pecyn cymorth ar arwyddocâd, er mwyn hwyluso cynnydd tuag at argymhelliad yr Adolygiad ynglŷn â deall y casgliadau o arwyddocâd cenedlaethol a ddelir ledled Cymru mewn amgueddfeydd lleol.

Y Celfyddydau a Chyngor Celfyddydau Cymru

3.11 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â Chyngor Celfyddydau Cymru

O dan egwyddor cyllid hyd braich, caiff ein prif fuddsoddiad yn y celfyddydau yng Nghymru ei sianelu drwy Gyngor Celfyddydau Cymru.

Mae hwn yn gyfnod heriol iawn i'n cyrff hyd braich diwylliannol, gan gynnwys Cyngor Celfyddydau Cymru. Yn ogystal â'r gostyngiadau yn y gyllideb, mae CCC a'r sectorau celfyddydau y mae'n eu cefnogi yn wynebu pwysau chwyddiannol sylweddol.

Bu gostyngiad o £3,570,000 yn erbyn cyllideb derfynol ddangosol 2024-25 ar gyfer Cyngor Celfyddydau Cymru sydd wedi cyfrannu tuag at ymarfer ailflaenoriaethu Llywodraeth Cymru. Ceir dyraniad refeniw o £30,429,000 yn y gyllideb ddrafft i Gyngor Celfyddydau Cymru.

Cwblhaodd CCC ei Adolygiad Buddsoddi yn seiliedig ar ei ddyraniadau cymorth grant dangosol, a gwnaeth ddyfarniadau dangosol, yn amodol ar ganlyniadau'r broses apelio a chadarnhau ei gyllideb ar gyfer 24/25. Yng ngoleuni'r gyllideb hon, mae swyddogion/Llywodraeth Cymru yn ymwybodol y bydd angen i CCC ailwerthuso manylion dyfarniadau'r adolygiad buddsoddi bellach er mwyn ei alluogi i barhau i roi cymorth hollbwysig i sector y celfyddydau o fewn y paramedrau hyn.

Mae cyllideb gyfalaf Cyngor Celfyddydau Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024-25 yn parhau ar £400,000. Hefyd, rydym wedi gwneud dyraniad tuag at wariant cynnal a chadw cyfalaf mewn theatrau, neuaddau cyngerdd a lleoliadau perfformio o Linell Wariant yn y Gyllideb 6170 a hefyd yr Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol. Bydd cyllid i gefnogi'r broses o ailddatblygu Theatr Clwyd yn parhau drwy CCC.

3.12 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â chyllid i hyrwyddo mynediad at y celfyddydau.

Gan weithio gyda Chyngor Celfyddydau Cymru, byddwn yn parhau i gefnogi a hyrwyddo'r cyfraniad hollbwysig y mae'r celfyddydau yn ei wneud i Gymru.

Mae cynyddu ac amrywiaethu lefelau o fynediad a chyfranogiad yn y celfyddydau yn parhau i fod yn un o flaenoriaethau llythyr cylch gwaith Llywodraeth Cymru i Gyngor Celfyddydau Cymru. Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn defnyddio'r rhan fwyaf o'i gymorth grant i roi arian craidd i sefydliadau celfyddydol strategol ac rydym yn disgwyl iddo barhau i flaenoriaethu mynediad a gwaith ymgysylltu.

Nod ein buddsoddiad mewn prosiectau cyfalaf diwylliannol mawr, yn enwedig Theatr Clwyd a'r Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol, yw mynd i'r afael ag anghydraddoldebau a rhoi gwell mynediad, gan gynnwys y gogledd a'r canolbarth yn benodol.

3.13 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â chyllid i ddefnyddio'r celfyddydau a diwylliant i drechu tlodi

Mae'r gyllideb yn gwneud darpariaeth i barhau i gefnogi'r Rhaglen Cyfuno yn 2024-25 a'i gwaith ar ymgysylltu ag unigolion a chymunedau ym meysydd amddifadedd.

Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn bartner strategol yn rhaglen Cyfuno, sy'n cefnogi sefydliadau i gyfranogi drwy roi cyngor ymarferol a threfnu cyflwyniadau rhwng partneriaid Cyfuno ac artistiaid/sefydliadau celfyddydol yn eu hardaloedd hwy.

3.14 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â chyllid i annog/alluogi sefydliadau'r celfyddydau i greu rhagor o'u hincwm eu hunain.

Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn cynnig cyfle i unrhyw sefydliad wneud cais am gyllid datblygu busnes drwy raglen Creu sy'n agored drwy gydol y flwyddyn. Mae'r mathau hyn o geisiadau'n aml yn canolbwyntio ar y ffordd y mae sefydliad yn gweithredu ac mewn cysylltiad â hynny, y ffordd y mae ei fodel ariannol yn gweithio a'r ffordd y gellid ei wella.

Mae pob cais am grant gan CCC yn gofyn am gyllideb a chaiff hon ei hadolygu fel rhan o'r broses. Mae bron pob cais yn gofyn am i'r sefydliad godi cyfran o'i gyllid ei hun, ac mae hyn hefyd yn rhan o'r broses gwneud penderfyniad.

Cymru Greadigol – Y cyfryngau a darlledu

3.15 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â Cymru Greadigol (gan gynnwys cyllid i'w ddsbarthu gan Cymru Greadigol).

Cyfanswm dyraniadau'r Gyllideb Ddrafft dros dair blynedd ar gyfer Cymru Greadigol yw £21.364m refeniw a £15m cyfalaf, gan gynnwys Cyngor Llyfrau Cymru. Yn 2023-24, cyfanswm dyraniad cyllideb Cymru Greadigol yw £7.119m refeniw a £5m cyfalaf (£12,119m).

Mae ein buddsoddiad yn canolbwyntio ar y sectorau â blaenoriaeth, sef sgrin (Ffilm a Theledu), cerddoriaeth, digidol a chyhoeddi ochr yn ochr ag ymrwymadau ym maes darlledu a newyddiaduraeth a nodwyd yn y Cytundeb Cydweithio yn ogystal â chyflawni ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu i wella sgiliau ar gyfer y diwydiant.

Ers mis Ebrill 2023, rydym wedi buddsoddi mewn naw prosiect cyfalaf, sy'n cyfrif am gyllid cyfalaf Cymru Greadigol gwerth £6.7m a thros £83.2m mewn Gwariant Cymru amcanestynedig, gan greu 50 o swyddi newydd. Nod y cynllun yw cefnogi twf Cymru fel cyrchfan sy'n cynhyrchu cynnwys o'r radd flaenaf. Mae'r cyllid yn cefnogi cwmnïau cynhyrchu a datblygu gemau yng Nghymru sydd am ddatblygu cynyrchiadau y bwriedir eu dangos i gynulleidfaoedd rhyngwladol a chreu swyddi hefyd i'r cynyrchiadau hynny o'r tu allan i Gymru sydd am ffilmio yng Nghymru.

Gan weithio gyda Ffilm Cymru (FfC), mae £1.3m wedi cael ei ddyrannu i bum prosiect yn 2022/2023 ac mae'r gwaith yn parhau gyda thîm FfC ar lif o brosiectau y disgwylir iddynt gael eu cyflwyno i'w hystyried gan banel y bwrdd ym mis Rhagfyr 2023 er mwyn ailddyrrannu balans y cyllid sydd eisoes wedi'i neilltuo yn ogystal â'r balans sy'n weddill yn y rhaglen gyffredinol.

Gyda thwf mewn cynyrchiadau sy'n ystyried ffilmio yng Nghymru mae gennym flaenoriaeth strategol hefyd i fuddsoddi yn ein seilwaith stiwdio. Yn dilyn ein buddsoddiad yn Aria Studios yn y gogledd y llynedd, mae Cymru Greadigol wedi buddsoddi yn Great Point

Studios ochr yn ochr â Phrifddinas-Ranbarth Caerdydd, i ehangu'r safle'n sylweddol. Nid yw'r gwaith adeiladu wedi dechrau eto ond bydd y safle hwn yn cael ei ehangu i arwynebedd o 257,000 troedfedd sgwâr i gyd.

Rydym yn parhau i roi cyllid i gefnogi'r sector cerddoriaeth fasnachol, gyda £700,000 mewn cyllid cyfalaf i gefnogi lleoliadau, stiwdios recordio ac ystafelloedd rhagymarfer drwy Gronfa Gyfalaf Cerddoriaeth 2023 i 17 o fusnesau. Mae'r swm hwn yn ychwanegol at gyllid referniw o £200,000 drwy gymorth strategol i raglenni megis FOCUS Cymru, PRS Momentum a Power up, gŵyl gomedï'r BBC a darparu rhaglen Beacons.

Bydd y cyllid ychwanegol ar gyfer darlledu a'r cyfryngau yn cefnogi camau i gryfhau'r cyfryngau yng Nghymru fel y'i nodwyd yn y Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru.

Mae cymorth i ddatblygu sgiliau a thalent yn y diwydiannau creadigol yn un o ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu ac mae Cymru Greadigol yn ymrwymedig i gefnogi a meithrin y gweithlu presennol a gweithlu'r dyfodol.

Yn ystod y flwyddyn ariannol hon bu 73 o hyfforddeion mewn lleoliadau â thâl ar gynyrchiadau a ariannwyd gan Cymru Greadigol gydag ymrwymiad o 45 o hyfforddeion ychwanegol hyd yma ar gynyrchiadau sy'n cael eu hariannu ar hyn o bryd, gan gynnwys: Out There, Maid of Sker (gêm) a Tŷ Gwyrdd. Mae hyn yn cynnwys lleoliadau lefel mynediad ac uwchsgilio yn ogystal â phrentisiaethau o dan Gynllun Prentisiaethau a Rennir CRIW (Sgil Cymru). Mae hyfforddeion â thâl ar bob un o'r ffilmiau a ariennir drwy ein cytundeb â Ffilm Cymru. Caiff pob lleoliad ei fonitro, ac ymwelir â chynyrchiadau i gael adborth gan y cyflogwyr/cyflogai. Mae Cymru Greadigol yn gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid eraill yn y diwydiant er mwyn edrych ar greu llwybrau gyrfa ystyrlon i hyfforddeion.

Ar hyn o bryd, mae 17 o brosiectau sgiliau a hyfforddiant o ansawdd uchel yn cael eu cyflwyno drwy'r Gronfa Sgiliau Creadigol a lansiwyd ym mis Medi 2022.

Yn ogystal â'r 17 o brosiectau, mae Cymru Greadigol yn cefnogi pedwar prosiect partneriaeth sgiliau ychwanegol, gan gynnwys rhaglen i hwyluswyr llesiant, sef cwrs chwe mis newydd; *O'r Sgript i Sinema* sy'n cael ei gyflwyno gan NFTS Cymru ar y cyd ag S4C, sydd â'r nod o helpu sgriptwyr i ddatblygu eu llais sinematig yn y Gymraeg. Mae Cymru Greadigol hefyd yn parhau i gefnogi Cyswllt Diwylliant Cymru am drydedd flwyddyn. Nod y prosiect yw helpu talent amrywiol yng Nghymru i ddod o hyd i gyfleoedd ym myd ffilm a theledu. Mae Cymru Greadigol yn un o bum partner sy'n cefnogi'r prosiect hwn ochr yn ochr â BBC Cymru, ITV Cymru, S4C a C4.

Mae amrywiaeth a chynwysoldeb wedi'u hymgorffori yn y gweithgareddau ac mae Bwrdd Anweithredol Cymru Greadigol wedi pennu hyn fel ei brif flaenoriaeth. Mae uchelgeisiau Cymru Greadigol i greu sector diwydiannau creadigol mwy amrywiol a chynhwysol yng Nghymru yn amlwg yn cyd-fynd ag ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu i sicrhau'r tegwch mwyaf posibl i bawb, cael gwared ar wahaniaethu a dathlu amrywiaeth.

3.16 Diweddariad ar gynlluniau i roi rhagor o gymorth newyddiaduraeth Saesneg sy'n "debyg i beth sydd gyda ni yn y Gymraeg".

Yn 2022/23 cefnogwyd newyddiaduraeth gymunedol annibynnol drwy ddyfarnu £100,000 i PING! News i gyflwyno Cronfa Sbarduno Newyddiaduraeth, prosiect dilynol i Gronfa

Newyddiaduraeth er Budd y Cyhoedd Cymru a gefnogwyd gan gyllideb 2021/22. Hyd yma, mae'r Gronfa Sbarduno Newyddiaduraeth wedi cefnogi 10 o gyhoeddiadau ledled Cymru i gynyddu eu darpariaeth o newyddion er budd y cyhoedd sy'n berthnasol yn lleol a hybu twf yn y sector newyddion cymunedol yng Nghymru. Hefyd, y tri phrosiect peilot newyddiaduraeth penodol; mae swydd gohebydd penodol i'r Senedd a arweinir gan y Rhwydwaith Newyddion Cymunedol Annibynnol a'r prosiect "Media Development Lab" a arweinir gan Inclusive Journalism Cymru a ariannwyd drwy gyllideb 2022/23 a phrosiect Ymchwil Data Sector Prifysgol Caerdydd, a ariannwyd drwy gyllideb 2023/24 yn parhau i gyflawni eu nodau. Mae gwaith yn mynd rhagddo i neilltuo gweddill cyllideb cymorth ariannol i'r cyfryngau ar gyfer 2023/24.

3.17 Dyraniadau a sylwebaeth mewn perthynas ag unrhyw gyllid ar gyfer y cyfryngau a darlledu.

Hyd yma, yn 2023-24, dyfarnwyd cyfanswm o £3,760m i Gyngor Llyfrau Cymru i gefnogi'r sector cyhoeddi yng Nghymru. Roedd hyn yn cynnwys cronfa refeniw wrth gefn ar gyfer y Gwasanaeth Newyddion Cymraeg Digidol. Cytunir ar y gyllideb ar gyfer Cyngor Llyfrau Cymru ar gyfer 2024-25 fel rhan o'r cyhoeddiad ffurfiol ar y gyllideb. Rydym yn parhau i ddefnyddio'r Memoranda Cyd-ddealltwriaeth â'r BBC ac S4C i lywio cyd-gomisiynau a chefnogi mwy o weithio mewn partneriaeth ar faterion darlledu a chyfleoedd cyllido i sefydliadau yng Nghymru. Drwy hyn, cefnogwyd cyfres o gynrychiadau yn 2023/24, gan gynnwys *Pren ar y Bryn / Tree on a Hill* a *Men Up*. Mae ein cyllid ar gyfer cynhyrchu yn parhau i ddenu nifer mawr o ymholiadau newydd ac rydym yn cynnal llif eang o brosiectau cenedlaethol a rhyngwladol posibl.

3.18 Dyraniadau a sylwebaeth mewn cysylltiad â gweithredoedd darlledu a chyfathrebu yn y Cytundeb Cydweithredu, a'r hyn y bwriedir iddynt ei gyflawni.

Hyd yma, yn 2023-24, neilltuwyd cyfanswm o £0.216m i helpu i gyflawni ymrwymadau ym maes darlledu a newyddiaduraeth yn y Cytundeb Cydweithio, fel a ganlyn:

Gweithgaredd	Cyllid
Gweinyddu ac adroddiadau panel o arbenigwyr	£10,658
Cymorth i ddatblygu'r llwyfan AM	£173,799
Prosiect Ymchwil Data Sector Prifysgol Caerdydd	£31,750

Yn 2024-25 mae cyllideb flynyddol o £1m ar gyfer darlledu a £100,000 ar gyfer newyddiaduraeth wedi cael ei neilltuo, fel y'i nodwyd yng nghyllideb y Cytundeb Cydweithio. Hefyd, mae £700,000 wedi cael ei ddyrannu ar gyfer ffilmiau a chynnwys Cymraeg drwy'r Cytundeb Cydweithio. Caiff penderfyniadau ar y gweithgareddau a'r prosiectau sydd i'w cefnogi gan y cyllidebau hyn eu gwneud ar ôl cytundeb ynglŷn ag ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion a nodwyd yn adroddiad y Panel o Arbenigwyr Darlledu ac yng nghyd-destun yr argymhelliad a nodwyd yn adroddiad Gweithgor Newyddiaduraeth er budd y cyhoedd Cymru. Bwriedir i'r cyllid gefnogi gwelliannau yn y fframwaith darlledu a chyfathrebu yng Nghymru, er mwyn cau'r bwlch o ran gwybodaeth a datblygu mentrau sy'n bodoli eisoes a mentrau newydd i wella newyddiaduraeth Cymru a chefnogi'r cyfryngau sydd wedi'u lleoli yng Nghymru.

Cymru Greadigol – Cymorth ar gyfer cynyrchiadau ffilm a theledu

3.19 Y ffigurau refeniw diweddaraf a'r rhagamcaniad refeniw, a'r cyfraddau meddiannaeth ar gyfer Stiwdios Pinewood/Stiwdios Seren ers dechrau'r Cytundeb Gwasanaethau Rheoli ym mis Tachwedd 2017.

Dechreuodd prydles Great Point ar gyfer Stiwdios Seren ar 1 Hydref 2020 a daeth i ben pan werthwyd y stiwdio. Mae'r rhent a dderbyniwyd hyd at ei gwerthu fel a ganlyn:

01.10.20 – 30.09.21	£319,000
01.10.21 – 30.09.22	£478,000
01.10.22 – 21.08.23	£682,747

Mae'r stiwdio wedi cynnal dau gynhyrchiad mawr hyd yma, HAVOC ar ran Netflix a Black Cake ar ran Hulu ochr yn ochr â nifer bach o gynyrchiadau, gan gynnwys 'The Famous Five'.

3.20 Y ffigurau diweddaraf ar gyfer y Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau, gan gynnwys cyfanswm y buddsoddiadau, yr elw o ganlyniad i fuddsoddiadau a gwariant yng Nghymru (wedi'i ddadansoddi yn ôl prosiect), a'r un ffigurau ar gyfer buddsoddiadau mewn cynyrchiadau sgrin a wneir gan Cymru Greadigol.

I gadarnhau, y cyfanswm a adenillwyd hyd yma yn 2023/2024 yw £40,690.63 drwy'r Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau a oedd yn gronfa buddsoddi masnachol ar gyfer teledu a ffilm. Mae'r gronfa wedi cau erbyn hyn, ac wedi cau ers sawl blwyddyn. Oherwydd yr amser sydd wedi mynd heibio ers i'r gronfa hon gau, ystyrir ei bod yn annhebygol y bydd llawer mwy yn cael ei adennill drwy'r gronfa hon.

Ceir crynodeb o'r Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau yn **Atodiad C**.

3.21 Y ffigurau diweddaraf ar gyfer y cyllid cynhyrchu a ddarperir gan Lywodraeth Cymru, gan gynnwys cyfanswm y buddsoddiadau a gwariant yng Nghymru (wedi'i ddadansoddi yn ôl prosiect).

Ers 2020 darparwyd £22.1m mewn cyllid cynhyrchu (sydd bellach yn cynnwys buddsoddi mewn gemau o ganlyniad i'r meini prawf diwygiedig) ac mae hyn wedi cefnogi 39 o brosiectau a bydd yn cynhyrchu dros £269m i economi Cymru. Ers 2020, mae Cymru Greadigol wedi cefnogi cyfanswm o **341** o leoliadau â thâl ar gynyrchiadau a gyllidwyd.

Ceir rhestr o'r prosiectau yn **Atodiad D**.

3.22 Y ffigurau diweddaraf ynghylch Cronfa Sgrin Cymru gan gynnwys cyfanswm y buddsoddiad a Gwariant Cymru (wedi ei ddadansoddi fesul prosiect).

Gellir gweld yr holl gynyrchiadau a gefnogwyd cyn lansio Cymru Greadigol yn 2020 yn Atodiad C. Er eglurder, nid oes unrhyw Gronfa Sgrin Cymru. Dyma'r dull o reoli cymorthdaliadau a ddefnyddir i gefnogi cyllid cynhyrchu.

3.23 Y ffigurau diweddaraf ynghylch benthyciad Llywodraeth Cymru i Stiwdios Bad Wolf, gan gynnwys cyfanswm yr ad-daliadau a gwariant yng Nghymru (wedi'i feincnodi yn erbyn targedau Llywodraeth Cymru).

Cyfanswm y llog sy'n ddyledus ar y benthyciad yw £1.064, a dechreuodd ad-daliadau ym 2020-21. **Mae Bad Wolf wedi ad-dalu £669,314 o'r benthyciad â llog ac mae £394,686 yn weddill.** Ceir y manylion ariannol diweddaraf yn **Atodiad E**.

3.24 Disgrifiad o'r strategaeth a'r targedau ar gyfer buddsoddiadau mewn cynyrchiadau sgrin a wnaed gan Cymru Greadigol.

Gwnaethom lansio ein model cyllido cynyrchiadau newydd ym mis Mai y llynedd. Nod y cynllun yw cefnogi twf Cymru fel cyrchfan sy'n cynhyrchu cynnwys o'r radd flaenaf. Mae'r cyllid yn cefnogi cwmnïau cynhyrchu a datblygu gemau yng Nghymru sydd am ddatblygu cynyrchiadau y bwriedir eu dangos i gynulleidfaoedd rhyngwladol a hefyd y cynyrchiadau hynny o'r tu allan i Gymru sydd am ffilmio yng Nghymru. Er mai un o'r prif allbynnau o hyd yw'r effaith ar economi Cymru drwy wariant ar griwiau, cyfleusterau, lleoliadau ac ati, mae'r gronfa hefyd yn ceisio sicrhau bod cymaint o gyfleoedd hyfforddiant a datblygu sgiliau â phosibl ar gael ar gynyrchiadau sy'n cael cyllid. Mae'r gronfa yn blaenoriaethu cynnwys sy'n dangos elfennau gorau diwylliant, iaith a daearyddiaeth Cymru, ond mae hefyd yn blaenoriaethu datblygiad sector sy'n cynnig cyfleoedd cyfartal ac amrywiol yn yr hirdymor, sylfaen cyflogaeth fedrus ac un sy'n ystyriol o lesiant y staff presennol.

Hefyd, ym mis Gorffennaf 2022, ymrwymodd Llywodraeth Cymru i gytundeb â Ffilm Cymru i weinyddu'r cyllid grant ar gyfer ffilmiau nodweddiadol ar ein rhan. Hyd yma, mae £1.3m wedi cael ei ddyrannu i bum prosiect yn 2022/2023 ac mae'r gwaith yn parhau ar y prosiectau hyn ar y cyd â thîm a bwrdd prosiectau Ffilm Cymru.

3.25 Asesiad o effaith y cyllid cynhyrchu a ddarperir drwy Ffilm Cymru, a'r dyraniadau ar gyfer y flwyddyn ariannol sydd i ddod.

Byddwn yn gwerthuso'r rhaglen ar ddiwedd y cyfnod peilot dwy flynedd.

4.0 Ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu

4.1 Sicrhau bod hanes pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol yn cael ei adlewyrchu'n briodol yn ein sectorau diwylliannol a threftadaeth, gan gynnwys yn ein Hamgueddfeydd Cenedlaethol [a Sicrhau bod hanes a diwylliant ein cymunedau Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol yn cael eu hadlewyrchu'n briodol drwy fuddsoddi rhagor yn ein sector diwylliannol a'n rhwydwaith amgueddfeydd].

Nod yr ymrwymadau ym maes Diwylliant, Treftadaeth a Chwaraeon yng Nghynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol, a'r ymrwymadau penodol cysylltiedig yn y Rhaglen Lywodraethu yw gwneud gwahaniaeth mesuradwy i fywydau pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol. Mae ein gwaith wedi canolbwyntio ar ehangu mynediad, cyfranogiad a lefelau ymgysylltu pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol yn ogystal â methrin gallu ein sectorau diwylliannol a threftadaeth i fynd i'r afael â hiliaeth sefydliadol a systematig. Er mwyn cyflawni hyn, rydym wedi neilltuo cyllid cyfalaf a refeniw o ychydig dros £5m i gyd dros y

blynyddoedd ariannol 2023-25 i gefnogi ein sefydliadau diwylliant, treftadaeth a chwaraeon cenedlaethol, lleol, rhanbarthol a llawr gwlad. Mae'r dyraniad hwn yn cynnwys cyfraniad o ychydig dros £1.3 miliwn o gyllideb y Cytundeb Cydweithio i gefnogi'r gwaith hwn.

Mae pob prosiect sy'n cael cyllid yn canolbwyntio ar gydgyhyrchu, gan ddangos ymrwymiad i roi profiad bywyd wrth wraidd y broses o gynllunio, datblygu a chyflwyno polisiau / gwasanaethau. Gwyddom nad mater o amrywiaeth a chynhwysiant yw cydgyhyrchu â phobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol; mae'n rheidrwydd strategol sy'n arwain at wasanaethau tecach a mwy diwylliannol briodol a lle mae ein treftadaeth yn cynnig naratif mwy cytbwys a dilys o'n gorffennol.

Mae camau breision wedi cael eu cymryd yn y sectorau diwylliant a threftadaeth i gyflawni yn erbyn nodau a chamau gweithredu Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol ac ymrwymadau cysylltiedig y Rhaglen Lywodraethu. Y llynedd, cyhoeddodd Cyngor Celfyddydau Cymru ac Amgueddfa Cymru [Gynllun Gweithredu Ehanu Ymgysylltiad 2022-25 | Cyngor Celfyddydau Cymru](#) ar y cyd, a ategir gan waith i fynd i'r afael â'r anghydraddoldebau presennol a brofir gan bobl, grwpiau a chymunedau, yn enwedig y rhai heb gynrychiolaeth ddigonol ar hyn o bryd, o ran mynediad at y celfyddydau a chymryd rhan yn y celfyddydau. Mae Cadw wrthi'n llunio canllawiau terfynol i gyrff cyhoeddus ar goffadwriaethau cyhoeddus yng Nghymru. Mae hyn yn dilyn yr archwiliad o henebion ac enwau strydoedd a nododd enghreifftiau niferus o goffadwriaethau mewn manau cyhoeddus y gellid eu hystyried yn ddadleuol. Cynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus ar y canllawiau a'r bwriad yw eu cyhoeddi ar ddechrau'r Flwyddyn Newydd.

4.2 Sefydlu Cronfa Ymchwil a Datblygu Diwydiannau Creadigol

Nid yw Cymru Greadigol wedi llunio cronfa ymchwil a datblygu newydd yn benodol. Cynhwyswyd ymchwil a datblygu fel maes blaenoriaeth allweddol fel rhan o'r rhaglen cyllid datblygu. Mae cronfeydd datblygu 2021/22 gwerth £1.1m wedi cael eu dyrannu'n llawn at ddibenion cyflawni drwy gydol 2021/22 a 22/23 i 51 o gwmnïau creadigol. Ym mis Gorffennaf 2023, lanswyd ail gylch o gronfeydd datblygu a nodwyd 35 o brosiectau ar gyfer gwariant gwerth dros £980,000 i gyd yn 2023/24 a 2024/25.

Ariennir rhaglen media.cymru gwerth £50m drwy £22m o brif Gronfa Cryfder mewn Lleoedd Ymchwil ac Arloesi yn y DU, £3m gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd, £0.5m gan Lywodraeth Cymru, drwy Cymru Greadigol, a £23m o arian cyfatebol gan bartneriaid yn y diwydiant a phrifysgolion. Mae rhaglen Media Cymru, a gefnogir gan Cymru Greadigol, yn cynnwys pecyn gwaith i gyflwyno cronfa ymchwil a datblygu i Gymru gyfan ar gyfer y diwydiannau creadigol. Caiff hyn ei gyflawni rhwng 2022 a 2026 ac mae £100,000 wedi cael ei hawlio hyd yma ac mae £100,000 wedi cael ei broffilio ar gyfer y flwyddyn ariannol 2023/24.

Mae prosiect ymchwil cynaliadwy arloesol ar gyfer y diwydiant sgrin sy'n cael ei redeg gan Sefydliad Ffilmiau Prydain a BAFTA Albert wedi cael ei sicrhau i Gymru, yn sgil cynnig llwyddiannus gan Cymru Greadigol ynghyd â'i phartneriaid cyflawni Ffilm Cymru a Clwstwr. Mae'r adroddiad wedi cael ei gyhoeddi bellach ac rydym yn gweithio ar yr argymhellion.

4.3 Y Gwasanaeth Cerddoriaeth Cenedlaethol

Mae'r Gwasanaeth Cerddoriaeth Cenedlaethol, a ariennir gan Gyfarwyddiaeth Addysg Llywodraeth Cymru dros y cyfnod 2022-23 i 2024-25, yn datblygu rhaglen eang ei chwmpas i gefnogi addysg a gweithgareddau cerddoriaeth. Cyflawnwyd un o ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu drwy sefydlu'r gwasanaeth ym mis Mai 2022. Un ffocws allweddol o'r gweithgarwch, fel y'i nodwyd yn y [Cynllun Cenedlaethol ar gyfer Addysg Cerddoriaeth](#), yw darpariaeth mewn ysgolion a lleoliadau, ac mae rhaglenni 'Profiadau Cyntaf' a 'Llwybrau Cerddoriaeth' yn cael eu cyflwyno ym mhob ardal awdurdod lleol.

Ar adeg ei sefydlu, amlinellwyd y byddai'r Gwasanaeth Cerddoriaeth Cenedlaethol yn cael cyllid gwerth cyfanswm o £13.5 miliwn dros gyfnod o dair blynedd (sy'n cyfateb i £4.5 miliwn y flwyddyn). Fodd bynnag, yng ngoleuni sefyllfa gyllidebol ehangach Llywodraeth Cymru, y bwriad yw y bydd y dyraniad ar gyfer y gwasanaeth yn 2024-25 yn gostwng £500,000 (hynny yw, cyllideb o £4 miliwn).

4.4 Buddsoddi yn Theatr Clwyd

Mae aildatblygu Theatr Clwyd yn un o ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu. Rydym wedi dyfarnu cyfanswm o £26.5m (2021/22-24/25), gan gynnwys £23.5m o dan y Cytundeb Cydweithio tuag at y prosiect hwn, a fydd yn cael ei weinyddu gan Gyngor Celfyddydau Cymru ac yn cynnwys £7.768m yn 2024/25. Mae hyn yn adlewyrchu newid i'r proffil gwariant er mwyn adlewyrchu'r amserlen ddatblygu yn fwy cywir.

Yn ystod 2023-24, mae cynnydd sylweddol wedi cael ei wneud ar y safle. Mae cam dymchwel y prosiect wedi cael ei gwblhau erbyn hyn ac mae'r cam adeiladu wedi dechrau. Mae tîm Theatr Clwyd yn parhau i fwrw ymlaen â'r ymgyrch codi arian ar gyfer y prosiect aildatblygu, ac mae'r ymgyrch gyhoeddus i godi arian bellach wedi cael ei lansio. Yn dilyn adolygiad trylwyr ac adolygiad sicrwydd Gateway 3 llwyddiannus, mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi cymeradwyo Achos Busnes Llawn y prosiect erbyn hyn.

4.5 Sefydlu Amgueddfa Bêl-droed i Gymru

Ym mis Chwefror 2023, cyhoeddwyd swm pellach o £5.458m ar gyfer Amgueddfa Bêl-droed Cymru, er mwyn mynd drwy'r broses datblygu cynnwys, adeiladu hyd at gwblhau ac agor (ym mis Mawrth 2026 yn ôl y bwriad). O'r swm hwn, y dyraniad ar gyfer 2024-25 yw £4,258,120.

Yn ystod 2023-24, mae'r tîm prosiect yn Amgueddfa Wrecsam wedi datblygu'r dyluniadau ar gyfer adeilad a chynnwys yr Amgueddfa Bêl-droed newydd i Gymru, wedi datblygu'r Achos Busnes Llawn dros y prosiect ac wedi cynllunio gweithgareddau cyn ac ar ôl ei hagor a chynllun busnes yr amgueddfa.

Mae lluniadau'r cam adeiladu a manylebau ar gyfer adeilad yr amgueddfa yn y dyfodol, ynghyd â dyluniadau ar gyfer yr orielau a manau cyhoeddus wedi cael eu paratoi'n derfynol. Ar ôl cyhoeddi hysbysiad gwybodaeth ymlaen llaw i'r farchnad ar gyfer y contractwr gwaith adeiladu, caiff tendrau eu cyhoeddi ar gyfer y cam adeiladu ar ddechrau mis Ionawr.

Mae'r gweithgarwch casglu ac ymgysylltu wedi codi proffil y prosiect, gan sicrhau y deuir o hyd i'r gwrthrychau a'r straeon sydd eu hangen ar yr amgueddfa, a fydd yn cynorthwyo'r gwaith o ddatblygu cynnwys er mwyn sicrhau bod straeon amrywiol am y gêm, gan gynnwys y gêm ar lawr gwlad a gemau rhyngwladol a straeon cefnogwyr a

chwaraewyr yn cael eu cynrychioli. Yn ystod y flwyddyn, cafodd yr amgueddfa gasgliad pwysig, mawr gan Alun Evans, Llywydd Cymdeithas Bêl-droed Cymru.

Mae tîm Wreccsam yn parhau i godi arian i'r prosiect, gan gynnwys ei gais i Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol. Cafodd cyllid o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU ei sicrhau y flwyddyn hon.

Caiff adolygiad sicrwydd Gateway 3 o'r achos busnes llawn ei gynnal ym mis Chwefror 2024. Ar 4 Tachwedd 2023, caeodd Amgueddfa Wreccsam i'r cyhoedd er mwyn paratoi ar gyfer y gwaith ailddatblygu.

4.6 Sefydlu Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol

Mae datblygu Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol i Gymru yn un o ymrwymiadau'r Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio â Phlaid Cymru.

Mae tair elfen benodol i'r broses ddatblygu, a ategir gan adnodd oriel ar-lein o'r enw Celf ar y Cyd:

1. Bydd rhwydwaith o orielau ledled Cymru yn rhoi mynediad am ddim i'r casgliad cenedlaethol a dod â chelf gyfoes yn agosach at gymunedau.
2. Oriolau cynhaliol, sef y sefydliadau sy'n gartref i'r casgliad cenedlaethol o gelf Cymru ar hyn o bryd, h.y. Amgueddfa Cymru, Caerdydd a Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Aberystwyth.
3. Oriol angori i gynnig wyneb cyhoeddus blaenllaw i'r Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol.

Lansiwyd y llwyfan digidol **Celf ar y Cyd** ym mis Mehefin 2023, ac erbyn diwedd mis Hydref 2023 roedd yn cynnwys dros 33,500 o ddelweddau. Mae wedi cael ei gyrchu gan 6,500 o ddefnyddwyr newydd ac mae'r tudalennau wedi cael eu gweld 44,000 o weithiau. Bydd casgliadau Amgueddfa Cymru a'r Llyfrgell Genedlaethol yn cael eu digideiddio a'u hychwanegu at y safle erbyn diwedd mis Mawrth 2025.

Rydym yn ystyried cynlluniau ar gyfer chwe safle ymgeisiol posibl ar gyfer **Oriol Angori** ledled Cymru. Mae'r broses o chwilio am oriel angori ar gam cynnar o hyd. Rydym yn rhagweld, ar ôl y penderfyniad ar safle, y byddwn yn ystyried materion mwy ymarferol a gweithredol, gan ddatblygu cysyniad a rôl yr Oriol Angori.

Rydym yn gobeithio gwneud penderfyniad ar safle a ffeirir i'w ddatblygu ar ddechrau'r flwyddyn galendr nesaf ar ôl ystyried y cynigion a ddaw i law. Hyd nes bydd safle a ffeirir wedi'i nodi, ni fydd modd nodi lefel y buddsoddiad sydd ei angen i gefnogi datblygiad, fforddiadwyedd neu fodelau gweithredol unrhyw oriel angori yn y dyfodol.

Mae'r **model gwasgaru** ar gyfer Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru yn cael ei ddatblygu fel cam cyntaf hollbwysig, sy'n cynnwys naw safle ledled Cymru. Mae'r gwaith hwn yn cael ei arwain drwy gydweithio rhwng Cyngor Celfyddydau Cymru, Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru.

Bydd y model ddaearyddol wasgaredig yn golygu mwy o fynediad at gelf gyfoes a'r casgliadau cenedlaethol gan gymunedau ledled Cymru, sy'n dod â chelf yn agosach i bobl Cymru, mewn ffordd lawer tecach.

Mae dyfarniad grant amodol wedi cael ei wneud i ddatblygu'r gwaith hwn a chaiff costau ar gyfer y prosiect eu pennu'n derfynol ym mis Chwefror 2024.

Rhwng 2017 a 2023, gwariwyd cyfanswm o £1.76m ar y gwahanol elfennau o'r rhaglen hon, gyda £1.36 o wariant cyfalaf. Mae'r dyfarniad grant a wneir yn awr yn rhoi swm pellach o £6,290,259 i gefnogi'r prosiect hyd at ei gwblhau ym mis Mawrth 2025.

Atodiad A – Trosolwg o Sefyllfa Ariannol Diwylliant a Threftadaeth

Tudalen y pecyn 45

ECONOMI							
ADNODDAU							
Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2022-23	Cyllideb Atodol Gyntaf 2023-24	Rhagolwg o Alldro 2023-24 erbyn Cyfnod 7	Cyllideb Derfynol 2023-24 a Ailddatganwyd yn Chwefror 23	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2024-25 Chwefror 23	Newid	Cyllideb Ddrafft 2024-25 Rhagfyr 23
	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd
Cyngor Celfyddydau Cymru	£33,313	£33,157	£33,157	£33,314	£33,999	-£3,570	£30,429
Cyngor Celfyddydau Cymru - Heb fod yn arian parod	£31	£260	£260	£119	£119	£0	£119
Amgueddfa Cymru	£32,070	£27,222	£27,222	£27,222	£28,496	-£2,992	£25,504
Amgueddfa Cymru - Heb fod yn arian parod	£2,546	£2,400	£2,400	£2,400	£2,400	£0	£2,400
Llyfrgell Genedlaethol Cymru	£13,300	£11,862	£11,862	£11,862	£12,394	-£1,301	£11,093
Llyfrgell Genedlaethol Cymru - Heb fod yn arian parod	£1,816	£1,250	£1,250	£1,250	£1,250	£0	£1,250
Cefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon	£4,638	£6,629	£5,549	£6,429	£8,583	-£1,915	£6,668
Cymru Greadigol	£9,971	£6,969	£7,831	£7,119	£7,169	-£753	£6,416
Cam Gweithredu: Cymorth i Ddiwylliant a'r Celfyddydau	£97,685	£89,749	£89,688	£89,715	£94,410	-£10,531	£83,879
Cadw	£8,516	£9,206	£9,106	£9,206	£9,513	-£2,123	£7,390
Cadw - Heb fod yn arian parod	£5,112	£5,480	£5,531	£5,480	£5,480	£0	£5,480
Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru	£594	£587	£587	£587	£587	-£62	£525
Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru	£1,635	£1,727	£1,705	£1,727	£1,815	-£402	£1,413
Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru - Heb fod yn arian parod	£145	£134	£239	£134	£134	£0	£134
Cam Gweithredu: Cefnogaeth i'r Amgylchedd Hanesyddol	£16,002	£17,134	£17,168	£17,134	£17,529	-£2,587	£14,942
Chwaraeon Cymru	£22,942	£23,065	£23,065	£23,065	£23,439	-£2,461	£20,978
Chwaraeon Cymru - Heb fod yn arian parod	£634	£779	£783	£779	£779	£0	£779

Cam Gweithredu: Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol	£23,576	£23,844	£23,848	£23,844	£24,218	-£2,461	£21,757
Cyfanswm Cyllidebau Diwylliant, y Celfyddydau a Chwaraeon	£137,263	£130,727	£130,704	£130,693	£136,157	-£15,579	£120,578

Tudalen y pecyn 46

ECONOMI							
CYFALAF							
Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol 2022-23	Cyllideb Atodol Gyntaf 2023-24	Y Rhagolwg o Alldro 2022-23 erbyn Cyfnod 7	Cyllideb Derfynol 2023-24 Chwefror 23	Cyllideb Derfynol Ddangosol 2023-24 Mawrth 22	Newid	Cyllideb Ddrafft 2024-25 Rhagfyr 23
	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd
Cyngor Celfyddydau Cymru	821	400	400	400	400	0	400
Amgueddfa Cymru	4,270	5,000	5,000	5,000	5,000	0	5,000
Llyfrgell Genedlaethol Cymru	3,923	2,000	2,000	2,000	2,000	0	2,000
Cefnogaeth i Ddiwylliant Lleol a Chwaraeon	7,032	21,500	21,920	21,500	24,700	0	24,700
Cymru Greadigol	4,558	5,000	4,999	5,000	5,000	0	5,000
Cam Gweithredu: Cymorth i Ddiwylliant a'r Celfyddydau	20,604	33,900	34,319	33,900	37,100	0	37,100
Cadw	10,957	10,000	10,000	10,000	10,000	0	10,000
Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru	1,200	200	200	200	200	0	200
Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru	50	50	50	50	50	0	50
Cam Gweithredu: Cefnogaeth i'r Amgylchedd Hanesyddol	12,207	10,250	10,250	10,250	10,250	0	10,250
Chwaraeon Cymru	9,552	8,016	8,016	8,016	8,016	0	8,016
Cynllun Benthyciadau Cyfalaf Chwaraeon	-955	-1227	-4227	-1227	-1231	0	-1231
Cam Gweithredu: Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol	8,597	6,789	3,789	6,789	6,785	0	6,785
Cyfanswm Cyllidebau Diwylliant, y Celfyddydau a Chwaraeon	41,408	50,939	48,358	50,939	54,135	0	54,135

Cyfanswm Adnoddau a Chyfalaf	209,640	181,632	179,062	181,632	190,292	-15,579	174,713
-------------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

ECONOMI					
GWARIANT A REOLIR YN FLYNYDDOL – ADNODDAU					
Llinell Wariant yn y Gyllideb Pensiynau Cyrff a Noddir		2023-24	2023-24	Newidiadau	2024-25
		Cyllideb Derfynol a Ailddatganwyd	Cyllideb Derfynol Ddangosol a Ailddatganwyd		Cyllideb Ddrafft
		Chwefror 23	Chwefror 23		Rhagfyr 23
		£000oedd	£000oedd	£000oedd	£000oedd
Amgueddfa Cymru – Darpariaeth Bensiwn – Gwariant a Reolir yn Flynyddol		15,000	15,000	0	15,000
Llyfrgell Genedlaethol Cymru – Darpariaeth Bensiwn – Gwariant a Reolir yn Flynyddol		9,000	9,000	0	9,000
Cam Gweithredu:	Pensiynau Amgueddfeydd a Llyfrgelloedd	24,000	24,000	0	24,000
Chwaraeon Cymru – Darpariaeth Bensiwn – Gwariant a Reolir yn Flynyddol		5,000	5,000	0	5,000
Cam Gweithredu:	Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol	5,000	5,000	0	5,000
Cyfanswm	Cyllidebau Diwylliant, y Celfyddydau a Chwaraeon	29,000	29,000	0	29,000

ATODIAD B - Sylwebaeth fesul cam gweithredu

Adnoddau

Cam Gweithredu Cefnogaeth i Ddiwylliant a'r Celfyddydau

- Bu gostyngiad net o £10.531m i'r Cam Gweithredu ers cyllideb derfynol ddangosol 2024-25. Y gyllideb ddangosol ar gyfer 2024-25 yw £83.879m. Mae'r gostyngiad net yn ymwneud ag ailflaenoriaethu £10.531m o gyllid i gefnogi blaenoriaethau ehangach Llywodraeth Cymru.

Cam Gweithredu Cefnogaeth i'r Amgylchedd Hanesyddol

- Bu gostyngiad net o £2.587m i'r Cam Gweithredu ers cyllideb derfynol ddangosol 2024-25. Cyfanswm y cyllid y flwyddyn yw £14.942m yn 2024-25. Mae'r gostyngiad net yn ymwneud â dyraniad ychwanegol i'r cyrff a noddir gennym er mwyn helpu i dalu am gostau cyflogau a chwyddiant o ganlyniad i'r costau cynyddol sy'n gysylltiedig â'r argyfwng costau byw.

Cam Gweithredu Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol

- Bu gostyngiad net o £2.461m i'r Cam Gweithredu ers cyllideb derfynol ddangosol 2024-25. Cyfanswm y cyllid y flwyddyn yw £21.757m yn 2024-25. Mae'r gostyngiad net yn ymwneud â dyraniad ychwanegol i'r cyrff a noddir gennym er mwyn helpu i dalu am gostau cyflogau a chwyddiant o ganlyniad i'r costau cynyddol sy'n gysylltiedig â'r argyfwng costau byw.

Cyfalaf

Cam Gweithredu Cefnogaeth i Ddiwylliant a'r Celfyddydau

- Ni fu unrhyw newid i'r Camu Gweithredu ers cyllideb derfynol ddangosol 2023-24. Mae cyfanswm y cyllid y flwyddyn yn parhau ar £37.1m yn 2024-25.

Cam Gweithredu Cefnogaeth i'r Amgylchedd Hanesyddol

- Ni fu unrhyw newid i'r Camu Gweithredu ers cyllideb derfynol ddangosol 2023-24. Mae cyfanswm y cyllid y flwyddyn yn parhau ar £10.25m yn 2024-25.

Cam Gweithredu Chwaraeon a Gweithgarwch Corfforol

- Ni fu unrhyw newid i'r Camu Gweithredu ers cyllideb derfynol ddangosol 2023-24. Mae cyfanswm y cyllid y flwyddyn yn parhau ar £6.785m yn 2024-25.

Atodiad C – PROSIECTAU A ARIENNIR GAN Y GYLLIDEB BUDDSODDI YN Y CYFRYNGAU (31 Tachwedd 2023)

Prosiect	Gwerth Buddsoddi (£)	Tach 23 Swm a adenillwyd (£)	Ennill / Colled Net hyd yma Tach 23 (£)	Gwariant Cymru a dargedwyd (£)	Gwariant Cymru hyd yma (£)
O dan Reolaeth Pinewood					
Take Down	3,144,000	1,123,590	-2,020,410	1,000,000	1,089,000
Their Finest	2,000,000	2,050,000	50,000	1,300,000	1,618,000
The Collection	1,750,000	381,193	-1,368,807	5,500,000	5,187,000
Show Dogs	1,566,000	0	-1,566,000	4,737,000	4,338,000
Journey's End	850,000	631,000	-219,000	1,500,000	903,000
Don't Knock Twice	630,000	658,557	28,557	63,000	641,000
Minotaur	26,000	0	-26,000		Dd/G
Lionel the First	25,000	0	-25,000	Dd/G	Dd/G
Cyfanswm	9,991,000	4,844,340	-5,146,660	14,100,000	13,776,000
O dan Reolaeth Llywodraeth Cymru					
Trampires	2,000,000	0	-2,000,000	1,600,000	1,621,000
Eternal Beauty	1,050,000	780,590	-269,409	1,214,000	1,255,000
Bang	350,000	0	-350,000	1,500,000	2,562,000
Tiny Rebel	318,000	30,000	-288,000	25,000	26,000
Goose Green	25,000	0	-25,000	Dd/G	Dd/G
Almost Never (True Believers yn gynt)	622,000	0	-622,000	2,118,000	2,118,000
Six Minutes To Midnight	750,000	660,870	-89,129	3,880,000	3,520,000
Cyfanswm	5,115,000	1,471,460	-3,643,538	10,337,000	11,102,000
Cyfanswm Cyffredinol	15,106,000	6,315,800	-8,790,200	24,437,000	24,878,000

Atodiad D - BUDDSODDIAD CRONFA SGRIN CYMRU (ar 6 Rhagfyr 2023)

Blwyddyn Ariannol y Cynnig	Enw'r Cwmni Cynhyrchu (SPV)	Teitl y Cynhyrchiad (Cronfa Sgrin Cymru)	Gwerth y Cynnig £m	Gwariant a Ragwelir £m
2012/13	Tonto Films and Television Ltd	Da Vinci's Demons Cyfres 1	0.495	3.823
2012/13	Urban Myth Films	Atlantis Cyfres 1	0.25	4.026
2012/13	Pesky Productions Ltd (Boj & Buddies)	Boj & Buddies	0.2	1.003
2012/13	Fiction Factory (Hinterland Films Ltd)	Hinterland/y Gwyll Cyfres 1	0.215	3.691
2012/13	Tonto Films and Television Ltd (DVDS2)	Da Vinci's Demons Cyfres 2	0.99	15
2013/14	Avanti Media Group	Wonder World	*0.127	0.763
2013/14	Urban Myth Films	Atlantis Cyfres 2	0.25	4.026
2013/14	Lime Pictures Limited	Rocket's Island	*0.143	0.966
2013/14	Mirror Productions	Petroleum Spirit	0.051	0.358
2013/14	Modern Television	A Poet In New York	0.053	0.855
2013/14	Adastra Creative a Shrinking Cap Productions Ltd	Grandpa in my pocket	0.129	1.612
2013/14	Three Stones Media (Cwmni Rastamouse)	Rastamouse Cyfres 4	0.145	0.885
2013/14	Pure Grass Films Ltd (Drake Equation Ltd)	The Drake Equation	*0.74	5.208
Tudalen y pecyn 51				

2014/15	Lime Pictures Limited	Rocket's Island Cyfres 4	0.07	0.7
2013/14	Lupus Films	Toot the Tiny Tugboat / Ethel & Ernest	0.55	3.034
2013/14	Green Bay Media Ltd	Castle Builders	0.045	0.32
2013/14	YJB Films (From a Jack to a King Ltd)	From a Jack to a King	0.1	1.229
2013/14	Hartwood Television Ltd	Lady Chatterleys Lover	0.125	0.813
2014/15	Gritty Realism Productions Ltd	Heart of Darkness	0.15	1.794
2014/15	TCFTV UK Productions	The Bastard Executioner	2.5	10
2014/15	Cwmni Da Cyf	Country Fair	0.125	1.019
2014/15	Animortal Studio (Trampires Ltd)	Trampires	0.674	6.738
2014/15	Tiger Aspect Productions (Tiger Aspect (D&F) Ltd)	Decline and Fall	0.1	1.8
2014/15	RF Movie Productions Ltd	Robin Friday - The Movie	*0.2	1.95
2014/15	Touchpaper Television Ltd	Coming up	0.08	0.809
2014/15	Fiction Factory Films Ltd (Hinterland Films 2 Ltd)	Hinterland/Y Gwyll 2	0.304	5.3
2014/15	Fiction Factory Films Ltd (Hinterland Films 3 Ltd)	Hinterland/Y Gwyll 3	0.25	4.21
2015/16	Bad Wolf Ltd	Bad Wolf Productions	9	133
2015/16	Hartwood Films (Sherlock TV Ltd)	Sherlock Cyfres 4	0.24	2.409
2015/16	Heel Stone Pictures Ltd	Tudalen y pecyn 52 Crossing the Border	0.202	2.519

2015/16	Ninth Floor UK Productions Limited	Will Season 1	1.5	18.761
2015/16	Lookout Point Ltd (Pinewood Films 14)	The Collection	0.6	5.5
2015/16	Red & Black Films (Don't Knock Twice Ltd)	Don't Knock Twice	0.075	0.63
2015/16	Vertigo Television Ltd	Britannia VFX	1.1	11.149
2016/17	Beakus Ltd	Toggle Top	0.076	0.944
2016/17	Cloth Cat Animation Ltd (Clothcat LBB Ltd)	Luo Bao Bai	0.225	3.183
2016/17	Riverstone Pictures (Showdogs Ltd)	Showdogs	0.362	4.737
2016/17	Vox Pictures (Keeping Faith Ltd)	Keeping Faith/Un Bore Mercher	0.328	4.25
2016/17	Green Bay Media	Mountains and Life	0.03	0.54
2016/17	New Pictures (Requiem Productions Ltd)	Requiem	0.4	5.016
2016/17	Severn Screen Ltd (Apostle Films Ltd)	Apostle	0.385	5.767
2017/18	World Productions (BTK 2016 Ltd)	Born to Kill	0.2	2.5
2017/18	The Forge Entertainment Ltd	Kiri	0.2	2.382
2017/18	Coracle Pictures Limited (Denmark)	Denmark	0.085	1.383
2017/18	Rondo Media Cyf	The Wall	0.045	0.363
2017/18	Touchpaper Television Ltd	4Stories	*0.04	0.631
2017/18	Illuminated Productions Ltd	The Rubbish World of Dave Spud	0.09	0.906

2018/19	Eleven Film Ltd	Schooled	0.485	3.879
2018/19	Boom Cymru	15 days	0.089	1.074
2018/19	Dream Horse Films Limited, Popara Films Ltd a Popara Films (DH) Limited	Dream Horse	0.35	4.384
2018/19	JJ Productions Ltd (Short Form Film)	Jamie Johnson Cyfres 4	0.156	1.927
2018/19	Mad as Birds Ltd a Reliance Entertainment Productions Six Ltd	Six Minutes To Midnight	0.4	3.879
2018/19	Keeping Faith/Un Bore Mercher (Cyfres 2) Productions Ltd (Vox Pictures)	Keeping Faith/Un Bore Mercher Cyfres 2	0.3	4.654
2018/19	Hat Trick Productions	Warren	0.109	1.304
2018/19	Monterey Productions Ltd (HBO)	Brooklyn	0.22	2.412
2018/19	GOL Production Ltd (Pulse Films)	Gangs of London	0.35	4.209
2018/19	Iele Productions	Merched Parchus	0.041	0.444
2018/19	Blacklight TV	4Stories cyfres 2	0.102	1.574
2019/20	All That Limit	Brave New World	2	20
2019/20	Joio	Bang Cyfres 2	0.19	2.3
2019/20	JJ Productions Ltd (Short Form Film)	Jamie Johnson Cyfres 5	0.06	1.827
2019/20	Vox Pictures (Keeping Faith/Un Bore Mercher Cyfres 3)	Keeping Faith/Un Bore Mercher Cyfres 3	0.24	3.965
2019/20	WP Productions Ltd (World Productions)	The Pembrokeshire Mural	0.2	2.135

2020/21	Hartwood Television Ltd	Roald & Beatrix: The Case Of The Curious Mouse	0.225	2.247
2020/21	Illuminated Productions Ltd	The Rubbish World of Dave Spud Cyfres 2	0.14	1.407
2020/21	Joio Cyf (Joio (Bang 2) Ltd)	Bang Cyfres 2	0.19	2.302
2020/21	Lupus Films (Kensukes Kingdom Ltd)	Kensukes Kingdom	0.1	0.841
2020/21	Little Door Productions Ltd (Little Door (The Pact) Ltd)	The Pact	0.595	5.953
2020/21	One Tribe TV Limited	Wonders of the Celtic Deep	0.077	0.618
2020/21	Eleven Films (Starco TV 3 Ltd)	Sex Education Cyfres 3	0.432	5.186
2020/21	WOTW2 Ltd- Urban Myth films	War of the Worlds Cyfres 2	0.75	7.344
2020/21	Barking Lion Productions	The Trapper Keeper	4	40.159
2020/21	Bad Wolf (HDM3) Ltd	His Dark Materials Tymor 3	2	21.075
2020/21	Havoc Film Ltd	Havoc	2.15	25.004
2020/21	Short Form Film (JJ Productions) Ltd.	Jamie Johnson Cyfres 6 a 7	0.335	4.651
2021/22	REP Productions SF Limited	The Almond and the Seahorse	0.1	0.935
2021/22	Cwmni Da Cyf	Rain Stories	0.042	0.337
2021/22	The Light Ltd/Y Golau Cyf	The Light/ Y Golau	0.528	5.289
2022/2023	Sex Education Cyfres 4	Eleven Film	0.45	6.169
2022/2023	Wolf	Hartwood	0.5	6.004
2022/2023	The Pact Cyfres 2	Little Door	0.33	5.502
2022/2023	The Truth About My Murder	Yeti	0.25	0.342
2022/2023	American Doomsday / Super Volcano	Wildflame	0.07	0.416
2022/2023	Black Cake	CBS UK Productions/Kapital Ent.	0.75	10
2022/2023	4Stories: On the Edge Cyfres 4	Blacklight TV	0.07	0.882
2022/2023	Un Nos ola o Leuad/One Moonlit Night	Afanti Media	0.12	0.959

2022/2023	Steel Town Murders (a elwir hefyd yn Kappen)	Severn Screen	0.4	5.2
2023-2024	Newffion	Ceidiog	0.4	0.24
2023-2024	Pren ar y Bryn / Tree on a Hill	Fiction Factory	0.5	6.262
2023-2024	The Way	Little Door / Red Seam	0.51	5.282
2023-2024	Lost Boys and Fairies	Duck Soup Films	0.5	5.148
2023-2024	Creisis	Boom Cymru	0.169	2.038
2023-2024	Until I Kill You a elwir hefyd yn Delia	World Productions	0.2	2.615
2023-2024	The Rubbish World of Dave Spud Cyfres 3	Illuminated Productions Ltd	0.12	1.148
2024-2025	Men Up	Boom Cymru	0.15	1.95
2024-2026	Bad Wolf Cyllid Amlgynhyrchiad	Bad Wolf Productions	4	60
2024-2025	Mini Buds	Bumpy Box (*ad-daliad)	0.13	0.47
CYFANSWM (heb gynnwys cynigion a dynnwyd yn ôl* a chyllid ehangach newydd Mai 2022)			50.819	592.444

Atodiad E – BUDDSODDIAD STIWDIO BLAIDD CYMRU (31 Tachwedd 2023)

Buddsoddiad	Gwerth Buddsoddi (£)	Hawliwyd hyd yma (£)	I'w hawlio yn y dyfodol (£)	Llog a gronnwyd @ 7.52% hyd yma (£)	Llog a dalwyd @ 7.52% hyd yma (£)	Bad Wolf arian cyfatebol (£)	Gwariant Cymru a ddisgwylir (£)	Gwariant Cymru a gyflawnwyd (£)
Blaendal ad-daladwy	4,500,000	4,500,000	-	1,063,937	669,250	-	54,000,000	54,000,000
Grant Pellach	4,500,000	4,500,000	-	Dd/G	Dd/G	-	79,000,000	79,496,087
Prynu Adeiladau 1 a 2, Parc Trident	6,000,000	6,000,000	-	Dd/G	Dd/G	-	Dd/G	Dd/G
Ffioedd caffael	30,000	30,000	-	Dd/G	Dd/G	-	Dd/G	Dd/G
Gwaith Gosod Stiwdio	2,650,000	2,650,000	-	Dd/G	Dd/G	2,800,000	Dd/G	Dd/G
Gwaith Gosod Pinewood Studio Wales	667,588	667,588	-	Dd/G	Dd/G	692,412	Dd/G	Dd/G
SAWS	80,000	40,000	-	Dd/G	Dd/G	-	Dd/G	Dd/G
Adnau	Dd/G	Dd/G	Dd/G	Dd/G	Dd/G	250,000	Dd/G	Dd/G
Youth Drama Network	20,000	20,000	-	-	Dd/G	-	Dd/G	Dd/G
His Dark Materials Tymor 3	2,000,000	2,000,000	-	-	-	-		
Cyfanswm	20,447,588	20,407,588	0	1,063,937	669,250	3,742,412	154,074,843	133,496,087

20/12/23

Annwyl Delyth,

Scroll down for English

Mae Creu Cymru yn mynegi pryder dwys ynghylch y toriad arfaethedig o 10% i Gyngor Celfyddydau Cymru a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, ac yn galw ar frys am roi terfyn ar y gostyngiad mewn buddsoddiad cyhoeddus ar gyfer diwylliant yng Nghymru.

Mae'r Diwydiannau Creadigol yng Nghymru yn darparu 80,000 o swyddi (mae'r sector cerddoriaeth, y celfyddydau perfformio a'r celfyddydau gweledol yn cyflogi dros 7,000 o bobl ledled Cymru), gyda throsiant blyneddol o tua £4 biliwn. Maent yn gwneud cyfraniad hanfodol i'n hiechyd a'n lles, i'r economi genedlaethol ac i'n henw da yn rhyngwladol. Mae'r elw ar fuddsoddiad yn y sector diwylliannol, o ran manteision economaidd, cymdeithasol a rhyngwladol, yn llawer mwy na'r lefelau gwariant ar hyn o bryd.

Nid yw'n gwneud synnwyr economaidd i leihau buddsoddiad mewn sector sy'n cynhyrchu £1.40 o wariant ychwanegol ar gyfer economïau lleol am bob £1 sy'n cael ei gwario ar docyn theatr, gan ddod i gyfanswm o £1.94bn y flwyddyn o werth ychwanegol i economïau lleol gan gynulleidfaedd theatr. **O'i gymharu â dechrau'r degawd, roedd cyllid y Llywodraeth i Gyngor Celfyddydau Cymru yn 2020 21% yn is na'r buddsoddiad yn 2009/10.**

Rydym yn annog Llywodraeth Cymru i anrhydeddu ei hymrwymiad i ddiwylliant a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) a pharhau i gefnogi'r sector yn dda, fel y gwnaeth mewn ymateb i effaith COVID-19.

Mae hwn yn gyfnod arbennig o anodd i weithwyr llawrydd (sy'n gallu cyfrif am hyd at 70% o'n gweithlu), ac i sefydliadau - wrth i ni barhau i adfer yn sgil y pandemig, a chyda'r costau byw, costau ynni, tanariannu tymor hir (gan gynnwys gostyngiad sylweddol gan awdurdodau lleol dros y degawd diwethaf), a'r canlyniadau yn dilyn yr Adolygiad Buddsoddi ochr yn ochr â seilwaith sy'n dirywio - i gyd yn cyfrannu at gyd-destun heriol iawn.

Mae Canolfan Mileniwm Cymru yn ystyried oriau agor byrrach a chynnal llai o weithgareddau anfasnachol.

Dywedodd Michelle Perez, Rheolwr Cyffredinol Theatr Iolo "Byddai toriad o 10% yn cael effaith sylweddol ar Theatr Iolo; byddai'n gyfystyr â diswyddo un aelod o staff o'n tîm craidd bychan o 5 o bobl. Neu byddai'n golygu y byddai'n rhaid torri o leiaf un o'n sioeau teithiol stiwdio bob blwyddyn. Byddai'r gostyngiad hwn yn ein rhaglen yn golygu cyrraedd llai a llai o blant ledled Cymru, gyda gweithgareddau diwylliannol a theatr byw sy'n cynnwys y plant sy'n byw mewn ardaloedd lle mae llawer llai o fuddsoddiad neu sydd dan anfantais mewn rhyw ffordd.

Dywedodd David Wilson, Cyfarwyddwr Canolfan y Celfyddydau, Aberystwyth "Yn dilyn canlyniad segur o ran cyllid yn sgil yr adolygiad buddsoddi, roeddem eisoes yn gwneud popeth o fewn ein gallu i liniaru effaith y toriadau mewn termau real o ganlyniad i hynny, felly mae'r newyddion am y toriad pellach hwn

yn ddigalon iawn i Ganolfan y Celfyddydau, Aberystwyth ac i fywyd diwylliannol y canolbarth. Os byddwn yn cael gostyngiad o (10%), bydd yn mynd â ni'n ôl at lefel y cymorth ariannol a gawsom yn (2007)".

Dywed Geinor Styles, Cyfarwyddwr Artistig Theatr na nÓg:

"Roedd ein cynnig ariannu gwreiddiol eisoes yn doriad mewn termau go iawn, mae toriad o 10% i'n cynnig ariannu yn doriad o 40% mewn gwirionedd a bydd yn cael effaith ddinistriol ar ein gwaith. Byddai colli tua £32K arall yn golygu y byddai angen cwtogi ar ein darpariaeth i bobl ifanc, ein cynrychiadau Cymraeg neu ein cynrychiadau teithiol. Fel cwmni cynhyrchu bach nid oes gennym yr adnoddau mewnol i fynd ar ôl arian ychwanegol; os na allwn ddod o hyd i'r arian yna bydd yn rhaid i'r Bwrdd a'r Uwch Reolwyr wneud penderfyniadau anodd ynglŷn â sut i barhau. Mewn gwlad sy'n gwerthfawrogi'r celfyddydau a'r cyfraniad y mae'n ei wneud i genedlaethau'r dyfodol, at ei llesiant a'r iaith Gymraeg, bydd toriadau pellach yn niweidiol i gyflawni ei nodau".

Mae recriwtio wedi'i rewi'n barod mewn nifer o sefydliadau. Ar draws y sector, gallem weld unrhyw beth o 3-10% o staff cyflogedig yn colli swyddi ac effaith ddilynol hynny ar y gweithlu llawrydd.

Mae'r sector diwylliant wedi bod yn dirywio'n gyson ers dros ddegawd oherwydd yr effaith a gafwyd gan gyllid segur. Drwy gymryd camau pendant ar wariant a buddsoddiad diwylliannol yn y gyllideb ar gyfer 2024-25, byddai Llywodraeth Cymru yn sicrhau ei adferiad hirdymor, yn sicrhau bod Cymru yn arweinydd byd diwylliannol ac yn datgloi manteision enfawr i gymdeithas ac economi Cymru.

Mae gan Lywodraeth Cymru gyllideb flynyddol o £21 biliwn. Derbyniodd Cyngor Celfyddydau Cymru £33.3 miliwn yn 2023/24, gostyngiad o 1.5% ers y flwyddyn flaenorol. Mae gwariant diwylliannol fel cyfran o gyllideb Llywodraeth Cymru yn cynrychioli llai na 0.15% o gyfanswm y gwariant cyffredinol – un o'r isaf yn Ewrop, lle mae'r cyfartaledd yn 1.5% gyda rhai'n cyrraedd 2.5%.

Rydym yn annog Llywodraeth Cymru i barhau i gydweithio â Llywodraeth y DU i sicrhau gostyngiadau treth diwylliannol, ac i gefnogi'r sector i gyflwyno'r achos dros eu hymestyn yn barhaol. Rydym yn annog Llywodraeth Cymru i gydnabod gwerth ac effeithiau'r sector diwylliant, bod gan y sector weithlu sydd wedi bod yn wynebu lefelau cyflog sefydlog ac isel yn gyson a gweithlu llawrydd sy'n arbennig o ansefydlog ac agored i niwed, ac i gydweithio i ddarparu atebion i sicrhau dyfodol cynaliadwy, fel ymrwymiad i ddim rhagor o doriadau ac i weithio gyda'r sector i ddod o hyd i atebion sy'n diwallu anghenion y sector a darparu profiadau ystyrlon a newid bywydau pobl yng Nghymru ar yr un pryd.

Correspondence from Connect

Dear Ms Jewell,

I hope you're well and had a lovely Christmas.

I'm emailing on behalf of Music Venue trust regarding the announcement in December that Business Rate relief for pubs, shops and restaurants is due to be cut from 75% to 40%.

We appreciate that the Welsh Government are facing difficult decisions and that their view is that the discount, brought in during the pandemic, was never intended to continue indefinitely. In 2023, however, more than one venue has closed every week. If we do not act, particularly on business rates, we will face the worst years for closures since the creation of the Music Venue Trust (MVT) in 2014.

As we're sure you agree, we strongly believe that planned rises in business rates are an immediate threat to GMVs, penalising them and preventing their ability to mature into a resilient and sustainable cultural sector.

The inevitable outcome of this cut in Business Rate relief will be a large number of venue closures. In turn, this means no financial return for the Welsh Government as there won't be any Business Rates from closed premises.

This Autumn, the Chancellor of the Exchequer Jeremy Hunt, announced on behalf of the English parliament that the Retail, Hospitality and Leisure scheme would be extended for another financial year. The Retail, Hospitality and Leisure scheme affords a 75% Business Rate Relief to Grassroots Music Venues in England and Wales. This was a welcome announcement as it removes £15 million in pre-profit taxation for the sector and eases financial burdens on over-stretched venues.

The position of the Welsh Government to cut business rates relief at a time when the Grassroots Music Sector is in crisis is extremely concerning. It places the long-term resilience of Welsh GMVs at a severe and direct competitive disadvantage when compared to their cultural counterparts in England that will continue to be entitled to rate relief, resulting in very significant national disparity between costs associated with touring. This will have a direct impact on the number of events that will be staged in Wales, reducing supply, cutting economic activity, and negatively impacting on jobs, especially in the 'gig economy'.

The Grassroots sector is a highly competitive market, with extremely tight margins on high-risk activity. Frequently, the sector operates to a model that simply tries to avoid excessive losses when supporting artists at the beginning of their career. This comes at a time when GMVs already face sustained challenges.

While the cultural offer of Wales's grassroots live music plays a vital role in the research and development of our live music and contributes to the sector's £500 million annual contribution to the UK economy, for the actual venues the delivery of live music has shrinking margins. Our Annual Report published the startling fact that the average profit margin of a GMV is 0.2%.

As you will know from your work with the Culture, Communications, Welsh Language, Sport, and International Relations Committee, the closure of a single venue represents a huge loss to the local community, to the music sector, and to the future of Welsh talent. In light of this, Welsh Grassroots Music Venues deserve to be operating within a level playing field and therefore we strongly urge you to act to conserve the current rate of Business Rate relief for GMVs in Wales. We can provide a full cost analysis of the impact of such an intervention, and full details of exactly which creative spaces and communities would benefit.

A decision to provide such a relief to Welsh venues will be welcomed by artists and audiences across the country. We have written to both the Deputy Minister for Arts, Sport and Tourism and the Minister for Finance and Local Government to this effect.

We would be pleased to meet with you to discuss this further. Please let me know if that would be of interest and I would be delighted to arrange.

Best wishes,

Sophie Brownlee
Associate Director
Connect

Gohebiaeth gan Andrew Green

Annwyl Delyth

Rwy'n poeni'n fawr am effeithiau'r toriadau dwfn yng nghyllidebau pob un o'r sefydliadau cyhoeddus diwylliannol a gynllunir gan y llywodraeth ar gyfer 2024-25. Y gair yw y bydd llawer iawn o staff arbenigol yn debyg o colli eu swyddi, a y bydd llawer iawn o wasanaethau yn dod i stop.

Deallaf fod pwyllgor y Senedd sy'n gyfrifol am ddiwylliant yn bwriadu trafod y gyllideb ddrafft yn fuan. A fyddai'n bosibl i chi fel cadeirydd y pwyllgor gyfleu fy ngofidiau (a gofidiau sawl un arall, mae'n siwr) i'r aelodau?

Mae'r erthygl fer hon yn mynegi fy mhryderon:

[Why is the Welsh Government at war with culture? : gwallter](#)

Cofion gorau,

Andrew Green.

The following is an extract from the current draft of the 2024-25 Business Plan. It is a response to the projected cut to Cadw's budget and its potential impact upon Addoldai Cymru. It assesses three possible options, including a "standstill" 0% increase, a 10% cut, and a 20% cut. The conclusion is that even a 0% increase will necessitate a reduction in staff hours and a curtailment of many activities; a 10% cut will result in a severe reduction in staff hours including a probable resignation and a curtailment of most activities; and a 20% cut will mean the winding up of the Trust along with the disposal of our 11 chapels.

Revenue 2024-25

The Trust's costs are supported by a revenue grant from Cadw, which is then allocated between core running costs and building overheads. The current (2023-24) revenue grant is £77,322, which represents 88% of our income. However, due to the projected cut in its own revenue budget for 2024/25, Cadw has indicated that it is unlikely that the current (2023/24 financial year) grant of £77,322 will be maintained, and could be cut significantly.

Addoldai Cymru' financial position in 2023/24 is already fragile, and it is likely that our very limited reserves will need to be called upon to balance at this year-end. This has partly arisen because there was no increase in the grant awarded by Cadw, compared with the previous year 2022/23. This is in contrast to the 8.6% increase in Cadw's own revenue funding from Welsh Government during the same period.

Had Addoldai Cymru received 8.6%, the current year's grant would have been £6,650 higher at £83,972. Had we been able to expect a modest increase of say 5% for 2024/25, our grant might have been **£88,170**. This is a relevant "real-term" figure for comparisons with a potential grant award in 2024/25.

If our 2024/25 grant award flat-lines at **£77,322**, i.e. "0% cut", the real impact of the cut would be $£88,170 - £77,322 = 10,848 \div 88,170 \times 100 = \mathbf{12.3\% \text{ cut}}$.

If our 2024/25 grant award is cut by "10%", i.e. by £7,732 to **£69,590**, the real impact of the cut would be $£88,170 - £69,590 = 18,580 \div 88,170 \times 100 = \mathbf{21.1\% \text{ cut}}$.

If our 2024/25 grant award is cut by "20%", i.e. by £15,464 to **£61,858**, the real impact of the cut would be $£88,170 - £61,858 = 26,312 \div 88,170 \times 100 = \mathbf{29.8\% \text{ cut}}$.

This is reflected in our draft budget for 2024/25, which is largely based upon our 2023-24 budget plus an assumed 5% increase in the salary bill and a £2,000 increase in the cost of insurance, partly arising from the acquisition of three buildings since July 2023.

The predicted shortfall in the draft budget is

for a "0% cut" = £11,509

for a "10% cut" = £19,241

for a "20% cut" = £26,973

Some of this shortfall may be addressed by a determined drive to increase donations and through event sales, but this is unlikely to exceed £4,000. Addoldai Cymru is a lean organisation with no office rental costs, low admin costs, low utility bills and modest maintenance costs. The Trust has virtually no reserves that can be called upon and no

other source of core funding. Since we preserve our 11 buildings as found and unmodified and do not re-purpose them, there are only limited opportunities for raising revenue through them. There is therefore minimal scope for cost-saving other than through reducing staff hours.

To address the “0% cut” potential shortfall of £11,509, a possible reduction of a half day for each member of staff (i.e. Manager from 4 to 3½ days and Admin Officer from 3 to 2½ days) would save £7,403. This would have an adverse effect on our activities, in particular organising community events, and impose hardship on our two staff members at a time of rising prices.

To address the “10% cut” potential shortfall of £19,241, a possible reduction of a full day for each member of staff (i.e. Manager from 4 to 3 days and Admin Officer from 3 to 2 days) would save £14,808. This would almost certainly result in the resignation of the Admin Officer resulting in a recruitment hiatus and additional pressures upon the Manager at a time when activities would be severely curtailed. This and a possible reduction in the maintenance and travel budgets would impact upon the ability to supervise and maintain our 11 buildings, already constrained by their geographic spread and the resulting travel costs, which will put those buildings at increased risk.

To address the “20% cut” potential shortfall of £26,973, a possible reduction of a one and a half days for each member of staff (i.e. Manager from 4 to 2½ days and a newly appointed Admin Officer from 3 to 1½ days) would save £22,211. However, it is considered that such a deep reduction in staff hours would render the Trust unviable. There would be a loss of confidence regarding the sustainability of the Trust, resulting not only in trustee resignations but a loss of the credibility amongst the Nonconformist denominations that has taken years and much energy to build. It would be unlikely that the Trust would be offered any more buildings in the future, and it would instead be focussing on dissolution, and disposal of our current portfolio of buildings. A growing but long-term national collection of highly listed Nonconformist chapels would be under threat, and two Wales-based heritage jobs would be lost.

Heneb: the Trust for Welsh Archaeology

The Corner House

6 Carmarthen Street

Llandeilo

Carmarthenshire SA19 6AE

Delyth Jewell MS

Chair Culture, Communications, Welsh Language, Sport and International Relations Committee

Welsh Parliament

Cardiff Bay

CF99 1SN

Dear Ms Jewell,

9 January 2024

Heneb: the Trust for Welsh Archaeology. Funding Arrangements

I write on behalf of the Board of Trustees of the newly formed Heneb: the Trust for Welsh Archaeology to express concern about the significant level of cut to the funding settlement for Cadw in the draft budget for 2024/25. We feel that we should explain our anxiety about the likely implications for the management of archaeology in Wales, both on the work of Cadw and of the Trust, given the inevitable reduction in funding that Cadw will be able, in turn, to offer to the Trust.

As you will be aware, the four Welsh Archaeological Trusts (Clwyd-Powys, Dyfed, Glamorgan-Gwent and Gwynedd) were formed by Government in the mid 1970s to counteract threats to the preservation of the historic environment in Wales. This was part of a UK-wide response to the increasing pressure from development, but the system adopted in Wales was unique. The four trusts from the start supplied a unified and consistent service throughout the whole country, developing, over nearly 50 years, to add planning advice, conservation and survey, community and educational projects to their initial programmes of pure excavation. For many years the trusts have undertaken the maintenance of the Historic Environment Record on behalf of Welsh Ministers, upon whom this statutory responsibility rests, thereby ensuring the continuation of sustainable development, and economic growth. The system rapidly became, and remains, the most successful model for archaeological services in the UK, flourishing as the trusts responded effectively to objectives set by the Welsh Government such as sustainable development, the Well-being of Future Generations, increasing the opportunities for participation within communities, especially those hard to reach or disadvantaged, as well as the championing of regional identities.

Ever mindful of the need for the four trusts to demonstrate their efficiency and to become more financially resilient, the Boards of Trustees, over the last two years, have been working towards merger as a means to improving output, increasing our archaeological offer and developing new specialisms. This is much needed to ensure that the provision of archaeological services in Wales remains on an equal footing with their counterparts elsewhere in the United Kingdom. Consequently,

we have decided to merge to form the new pan-Wales Heneb: the Trust for Welsh Archaeology, which should become fully operational on 1 April 2024.

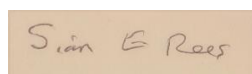
The trusts currently employ in the region of 80 people from all parts of Wales, notably in less affluent areas, and work in partnership with local authorities and other bodies to create an environment better maintained and enjoyed for communities. The work of the trusts has always been supported and encouraged by Cadw, the government body that supplies about half of the trusts' budget – the half that undertakes those advisory, protection and community-based projects mentioned above. We are very concerned that the proposed cut to the government funding of Cadw of over 22% will have a severe impact upon the output of the new pan-Wales Trust Heneb, and may jeopardise programmes of work so painstakingly developed over the last decade in response to Welsh Government objectives.

Cadw has considerable success in implementing its conservation programmes, as identified in the recently published 2023 Independent Review of its Governance Arrangements. It has a significant positive impact upon tourism in Wales, and is a very evident advertisement for approachable and accessible Welsh culture. Yet Cadw appears to be faced with a cut of 22.3%, higher than any other similar department, which seems to us to be counterproductive. We fully understand the necessity for stringent economies at this time, and you may be assured that we in Heneb will continue to work hard to overcome and mitigate the impact of any reduction in our funding. Nonetheless, while we note that the majority of other Culture sector bodies are also receiving a cut in their funding, at 10.5% this is considerably less than that proposed for Cadw and the Royal Commission, even though, as with Cadw, they have a similar capacity to attract other revenue streams.

If the cut of over 22% is implemented this will undoubtedly impact upon its grant aid to the trusts and could pose an adverse impact upon the successful operations of the merged Trust Heneb. We are fearful that this will require significant numbers of redundancies from all part of Wales and our CEOs, having studied the figures, suggest that it will result in the elimination of most of the non-statutory elements of the Trust's programmes. This will leave Heneb merely able to continue to undertake for Welsh Ministers their statutory responsibilities of the maintenance of the Historic Environment Record, planning advice and development control.

We would be most grateful were you to feel able to provide appropriate challenge on the proposed Cadw budget when you come to scrutinise the draft budget settlement in your forthcoming session with Ministers. We are fully appreciative of the difficult decisions government has to make at this time but the level of cut proposed for Cadw seems disproportionate and will have inevitable and serious consequences for third sector heritage bodies such as ourselves and on the management and celebration of the Welsh historic environment.

Yours sincerely

A rectangular box containing a handwritten signature in cursive script that reads "Sian E Rees".

Sian E Rees (Interim Chair of Heneb; the Trust for Welsh Archaeology)

cc Dawn Bowden Deputy Minister for Arts, Sport and Tourism
Tom Giffard, Shadow Minister for Culture Tourism and Sport
Heledd Fychan, Plaid Cymru Spokesperson on Culture
Jason Thomas, Director of Culture, Sport and Tourism

At Gadeirydd ac aelodau Pwyllgor Diwylliant,
Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau
Rhyngwladol y Senedd:

Delyth Jewell AS, Delyth.Jewell@senedd.cymru

Hefin David AS, Hefin.David@senedd.cymru

Alun Davies AS, Alun.Davies@senedd.cymru

Tom Giffard AS, Tom.Giffard@senedd.cymru

Llyr Gruffydd AS, Llyr.Gruffydd@senedd.cymru

Carolyn Thomas AS, Carolyn.Thomas@senedd.cymru

CC Dawn Bowden AS,
Gohebiaeth.Dawn.Bowden@llyw.cymru

Y Gwir Anrhydeddus Mark Drakeford AS
Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru

Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru
Royal Commission on the Ancient and
Historical Monuments of Wales

Ffordd Penglais | Penglais Road
Aberystwyth SY23 3BU
+44 (0)1970 621 201

christopher.catling@cbhc.gov.uk
christopher.catling@rcahmw.gov.uk

Dyddiad: 10/01/2024

Annwyl Delyth,

Dyfodol Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru

Rwy'n ysgrifennu atoch yn rhinwedd eich swydd fel Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant y Senedd i ofyn a wnewch chi ystyried gofyn i Lywodraeth Cymru feddwl eto am grant sylfaenol y Comisiwn Brenhinol pan fyddwch yn cwrdd i graffu ar gyllideb 2024–25 ar 17 Ionawr 2024.

Mae'r Llywodraeth wedi cyhoeddi y bydd ein cyllideb y flwyddyn nesaf yn cael ei thorri 22 y cant i £1.413 miliwn. Mae Cadw yn wynebu toriad sy'n cyfateb i'r un ganran ac mae cyllidebau tri sefydliad diwylliannol arall yng Nghymru yn cael eu torri 10 y cant – sef y Llyfrgell Genedlaethol, Amgueddfa Cymru a Chyngor Celfyddydau Cymru. Mae'n ymddangos bod Diwylliant (ynghyd â Materion Gwledig, sy'n wynebu toriad o 10.47 y cant) wedi'u targedu ar gyfer toriadau sy'n arbennig o ddwfn o'u cymharu â'r gostyngiadau llai o lawer – mae pob un ohonynt yn llai na 5 y cant – y mae'r portffolios gweinidogol eraill yn eu hwynebu.

Byddai gostyngiad tecach o 10% i'n cyllideb yn dal i achosi trafferthion i ni, ond byddai'n prynu'r amser angenrheidiol i osgoi gwneud penderfyniadau brysiog a byddai'n ein galluogi i weithio gyda Cadw ac eraill i gynllunio ateb strategol a threfnus ar gyfer dyfodol y sector treftadaeth. Os na allwn sicrhau setliad grant sy'n well, bydd angen i ni gymryd camau ar unwaith i leihau nifer ein staff o 28 i 20 er mwyn osgoi sefyllfa lle gallai ein harian ddod i ben ychydig cyn Nadolig 2024.

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg | Correspondence welcomed in Welsh and English

Tudalen y pecyn 67

Mae'r Comisiwn Brenhinol wedi cael llawer o glod yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Gwnaethom sicrhau grant gwerth 6 miliwn ewro i ariannu prosiect CHERISH, sef ein prosiect ym maes y newid yn yr hinsawdd, ac rydym yn arwain cyfraniad y sector i gynllun addasu'r Llywodraeth. Gwnaethom lunio'r ffeil o dystiolaeth a arweiniodd at ddyfarnu statws Treftadaeth y Byd i ddiwydiant llechi Cymru. Rydym wrthi ar hyn o bryd yn cymryd rhan mewn prosiect archaeoleg gymunedol, sydd wedi'i ganmol yn fawr, i ymchwilio i hanes Pendinas, sef un o fryngaerau mwyaf trawiadol Cymru. Rydym yn cyfrannu i Gynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol drwy gofnodi profiadau go iawn yr Asiaid Ugandaidd a ddaeth o hyd i noddfa yng Nghymru ar ôl cael eu gyrru allan gan Idi Amin yn 1972. Gallai'r prosiect hwn, sydd wedi cael llawer o ganmoliaeth, fod yr un cyntaf o blith llawer sy'n clodfori cyfraniad cymunedau alltud i fywyd cymdeithasol, economaidd a diwylliannol y genedl.

Rydym wedi annog pobl ifanc i ymwneud â diwylliant Cymru drwy ein prosiect Treftadaeth Nas Cerir, ac rydym yn helpu i ddiogelu'r iaith Gymraeg drwy ein rhestr o enwau lleoedd hanesyddol a ddefnyddir gan awdurdodau lleol i enwi strydoedd newydd, ystadau tai, ystadau diwydiannol ac ystadau siopa. Rydym yn gweithio gyda'r Sefydliad Treftadaeth Iddewig i droi'r synagog ym Merthyr Tudful yn Ganolfan Dreftadaeth sy'n cyflwyno hanes cymuned Iddewig Cymru – hanes sy'n ganrifoedd oed. Mae nifer yr addoldai yng Nghymru sy'n cau wedi cynyddu'n gyflym, a ni yw'r unig gorff sy'n cofnodi tu mewn yr addoldai ac sy'n dod o hyd i gartref ar gyfer eu harchifau cyn iddynt gael eu hailddatblygu. Mae'r data yr ydym yn ei ddarparu i gynllunwyr a swyddogion cadwraeth am yr amgylchedd hanesyddol yn hanfodol ar gyfer eu hymateb i'r bygythiad y mae plannu coed ar raddfa fawr yn ei achosi i archaeoleg ucheldiroedd a'r bygythiad y mae tyrbinau gwynt ac echdynnu agregau'n ei achosi i archaeoleg arforol.

Roeddem wedi edrych ymlaen at chwarae rôl flaenllaw yn y gwaith o weithredu'r Strategaeth Ddiwylliant uchelgeisiol a llawn gweledigaeth, y disgwyliid iddi gael ei lansio eleni, ac roeddem wrthi'n integreiddio Casgliad y Werin Cymru yn y Comisiwn Brenhinol gan gyfuno ein harbenigedd ni ym maes cofnodi adeiladau ac archaeoleg â'u sgiliau nhw ym maes cofnodi hanes llafar, 'profiadau go iawn', a threftadaeth y mae'n anodd ei mesur.

Mae'r holl waith hwn dan fygythiad yn awr. Gyda thîm tipyn yn llai o faint, bydd ein capasiti i barhau â llawer o elfennau ein gwaith yn cael ei gyfyngu'n ddifrifol a bydd hynny'n gwneud niwed hirdymor i ganolfan ragoriaeth sy'n uchel ei pharch yng Nghymru ac yn rhyngwladol. Yn bersonol, rwyf wedi gweithio'n galed yn ystod y naw mlynedd diwethaf i adfer morâl yn y Comisiwn a rhoi ymdeimlad clir o bwrpas i'm cydweithwyr ar ôl y penderfyniad i atal yn 2014 y bwriad i'n huno â Cadw. Mae'r is-adran sy'n ein noddi yn Llywodraeth Cymru wedi cydnabod droeon ein bod yn sicrhau gwerth am arian, ac mae ein cyflawniadau rhagorol yn amlwg i bawb yn ein hadroddiadau blynyddol. Mae'r Comisiwn Brenhinol yn gwneud cyfraniad pwysig i'r ymdeimlad cynyddol o genedligrwydd Cymreig ac o arbenigrwydd Cymru, a dylai Llywodraeth Cymru ymfalchio bod ei buddsoddiad wedi cyflawni cymaint (afraid dweud bod yr arian a gaiff cyrrff diwylliannol yn aruthrol o fach ac na fyddai'n cadw'r GIG yng Nghymru i fynd am fwy nag ychydig funudau).

Hoffwn derfynu drwy gymharu'r toriadau y gofynnir i ni eu gwneud yng Nghymru â'r gwariant cyhoeddus ychwanegol sydd ar y celfyddydau, treftadaeth a diwylliant yn yr Alban (bwriedir cynyddu gwariant yn Lloegr a Gogledd Iwerddon hefyd y flwyddyn nesaf). Pan gyhoeddodd Dirprwy Brif Weinidog yr Alban £15.8 miliwn yn ychwanegol i'w wario ar y celfyddydau a diwylliant yn yr Alban ar 19 Rhagfyr 2023, addawodd mai hwn oedd y cam cyntaf tuag at ddyblu gwariant i o leiaf £100 miliwn erbyn 2028–29. Dywedodd fod pŵer ein diwylliant i drawsnewid pethau'n enfawr, nid yn unig o safbwynt galluogi unigolion a sefydliadau i wireddu eu potensial ond hefyd o safbwynt denu pobl o bob cwr o'r byd sydd am ymweld er mwyn ei brofi drostynt eu hunain.

Yr eiddoch yn gywir,

Christopher Catling
Ysgrifennydd a Phrif Weithredwr

Y Gwir Anrhydeddus Lucy Frazer AS
Yr Ysgrifennydd Gwladol dros Ddiwylliant, y
Cyfryngau a Chwaraeon
Llywodraeth y DU

11 Ionawr 2024

Yr amgylchedd gwaith a'r awyrgylch yn S4C

Annwyl Lucy,

Ysgrifennaf atoch yn dilyn sesiwn dystiolaeth y Pwyllgor gyda Rhodri Williams a Chris Jones, fel Cadeirydd ac aelod anweithredol arweiniol o Fwrdd S4C heddiw (11 Ionawr 2024).

Mae S4C yn sefydliad unigryw, ac mae ei llwyddiant yn allweddol i Gymru fel cenedl. Mae gwaith y sianel dros y pedwar degawd diwethaf yn darparu cynnwys Cymraeg wedi bod yn hollbwysig, yn ogystal â rôl S4C yn cefnogi'r nod trawsbleidiol o sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Fel Pwyllgor, credwn fod y digwyddiadau diweddar yn y sianel yn bennod ofnadwy yn hanes S4C. Daeth yn amlwg o ddigwyddiadau diweddar y bu methiannau difrifol o ran arweinyddiaeth weithredol ac anweithredol yn y sianel. Mae dau uwch arweinydd gweithredol wedi gadael y sefydliad o ganlyniad eisoes. Fodd bynnag, nid y tîm gweithredol yn unig sy'n gyfrifol am arwain y sefydliad.

Rydym o'r farn bod gan y Bwrdd rôl hefyd o ran darparu arweinyddiaeth. Mae enghreifftiau clir lle dylai Cadeirydd y Bwrdd fod wedi bod yn ymwybodol o'r amgylchedd gwaith yn y sianel. Mewn sefydliad o faint S4C, dylai fod wedi bod yn amlwg i'r Cadeirydd bod problemau sylweddol. Dylai'r niferoedd uchel o staff a oedd yn gadael y sianel fod wedi ei rybuddio. Mae'r ffaith na sylwedd ar hyn yn awgrymu methiant ar ran y Cadeirydd o safbwynt trosolwg a llywodraethiant. Yn hynny o beth, rydym yn argymhell y dylid penodi Cadeirydd newydd i arwain Bwrdd S4C wrth i'r sefydliad geisio adfer ac adnewyddu ei enw da.

At hynny, rydym yn ei chael hi'n gwbl annerbyniol nad ydych chi fel Ysgrifennydd Gwladol, nac yn wir eich rhagflaenwyr, wedi gweld yn dda i gwrdd ag arweinyddiaeth S4C, darlledwr gwasanaeth cyhoeddus yn y DU, y mae gennych gyfrifoldeb yn y pen draw dros ei lywodraethiant. Fel y gwnaed yn glir i ni heddiw, gwnaed ceisiadau am gyfarfod rhwng S4C a'r Ysgrifennydd Gwladol i drafod y sefyllfa sydd ohoni. Cawsom ein syfrdanu o glywed na chafodd y ceisiadau hynny eu derbyn. Yn ein barn ni, mae'r difaterwch hwn wedi tanseilio'r egwyddor bod llywodraethiant S4C yn fater sydd wedi'i gadw'n ôl i Lywodraeth y DU. Byddem yn eich annog felly i sicrhau bod gan Lywodraeth Cymru rôl ffurfiol yn y broses o benodi Cadeirydd nesaf S4C, fel bod cyfrifoldeb ar y cyd rhwng DCMS a Llywodraeth Cymru dros wneud y penodiad.

Yn gywir,

Delyth Jewell AS
Cadeirydd y Pwyllgor

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Eitem 3.2

Correspondence from the Romani Cultural and Arts Company to the Arts Council of Wales

Happy new year. Thank you for your message.

I am pleased to hear that you agree that there is much more to do in relation to engagement through the arts with Gypsy, Roma and Traveller (GRT) communities, and that the Arts Council of Wales (ACW) is keen to work with the Romani Cultural and Arts Company (RCAC) in a strategic relationship involving resourcing and funding.

In response to a recent FOI request made by the RCAC to ACW regarding budget spend on GRT projects between 2013 and 2023 (see below), I was concerned to note that only two organisations have been primarily providing events relating to GRT communities. These are the RCAC and Head4Arts; Head4Arts seem not to be funded moving forward according to the recent ACW Investment Review 2023 (see attached).

The response from ACW to the FOI request stated that the ACW are reliant upon individual organisations' own recording of details regarding targeted activity with GRT communities. This oversight is unacceptable as it means that organisations are not able to quantify the proportion of activity relating to GRT communities (or any other community) and therefore remain unaccountable in the amount of public funds being made available for specific communities. That this kind of monitoring is not mandatory is of great concern.

The FOI response also states that ACW does not ask for budget value from core funding to be recorded against activity as 'this would be difficult for the Portfolio organisations to calculate accurately'. This should not be difficult to arrange as organisations should be able to track where funds have been spent even in terms of apportionment of running costs, which is what the RCAC currently does.

I am surprised and disappointed by the information arising from the FOI request, specifically that the proportion of budget spend is not required to be broken down into specifics relating to demographics particularly in relation to under-represented communities. Without this information it is impossible to quantify budget spend in real terms therefore placing no accountability on organisations for rates of inclusion within their programming, audience and staffing.

This lack of monitoring and accountability was also revealed by our (ACW/RCAC) Sites of Inclusion Report: https://www.romaniarts.co.uk/wp-content/uploads/2022/10/REPORT-Sites-of-Inclusion_Gypsy-Roma-and-Traveller-Participation-in-the-Arts-Sector-of-Wales.pdf

The FOI request looked at a ten year window. It is important to note that some of the organisations covered in the FOI request have been funded for more than thirty years.

The FOI data also makes it clear that there has never been a GRT run organisation that has been core funded by ACW. And this continues to be the case. As the only GRT run organisation, the RCAC stands alone in providing arts activities for GRT communities by GRT communities.

In the light of the lack of funding and the consequent lack of provision made clear through the FOI request we feel that **Welsh Government** needs to intervene immediately in order to hold ACW accountable for their decision making.

We look forward to a fully transparent investigation into the current situation regarding the monitoring of funding by ACW Portfolio clients so that a strategy with clear deliverables can be implemented before the new financial year April 2024. As ACW Portfolio clients begin their new funding round it is crucial that they be made accountable for their budget spend/provision on minority/GRT events, audiences and staffing. **This is tax payers money after all.**

We also feel that there should be a public apology from Welsh Government for their failure in holding the ACW accountable for their decision making and their distribution of public money.

Kushti Bok; be well
Good luck and good health

Isaac Blake (he/him)
Director

The Romani Cultural and Arts Company

	2013 ~ 2014	2014 ~ 2015	2015 ~ 2016	2016 ~ 2017	2017 ~ 2018	2018 ~ 2019	2019 ~ 2020	2020 ~ 2021	2021 ~ 2022	2022 ~ 2023	Total
Aberystwyth Arts Centre	560,000	546,000	534,534	518,498	536,645	536,645	536,645	542,548	542,548	550,686	5,404,749
Artes Mundi Prize Limited	147,500	146,025	142,958	142,958	147,962	147,962	147,962	149,590	149,590	151,834	1,474,341
Artis Community Cymuned	205,500	203,445	199,173	193,198	199,960	199,960	199,960	202,160	202,160	205,192	2,010,708
Arts Care Gofal Celf	132,500	131,175	128,420	128,420	132,915	132,915	132,915	134,377	134,377	136,393	1,324,407
Arts Connection - Cyswllt Celf	65,000	64,350	62,999	62,999	65,204	65,204	65,204	65,921	65,921	66,910	649,712
Ballet Cymru	200,000	198,000	193,842	243,842	252,376	252,376	252,376	255,152	255,152	258,979	2,362,095
BBC National Orchestra of Wales	844,525	823,412	806,120	777,906	805,133	805,133	805,133	813,989	813,989	826,199	8,121,539
Blackwood Miners' Institute	-	-	-	125,000	129,375	129,375	129,375	130,798	130,798	132,760	907,481
Canolfan Gerdd William Mathias Cyf	80,000	79,200	77,537	77,537	80,251	80,251	80,251	81,134	81,134	82,351	799,646
Canolfan Ucheldre Centre	75,000	74,250	72,691	72,691	75,235	75,235	75,235	76,063	76,063	77,204	749,667
Chapter Cardiff Ltd.	686,000	668,850	654,804	635,160	657,391	657,391	657,391	664,622	664,622	674,591	6,620,822
Clwyd Theatr Cymru TYP	232,850	230,522	225,681	-	-	-	-	-	-	-	689,053
Community Music Wales	105,000	103,950	101,767	101,767	105,329	105,329	105,329	106,488	106,488	108,085	1,049,532
Cwmni Theatr Arad Goch	378,250	352,935	345,523	335,157	346,887	346,887	346,887	350,703	350,703	355,964	3,509,896
Cwmni'r Frân Wen	190,075	237,075	232,096	225,133	233,013	233,013	233,013	235,576	235,576	239,110	2,293,680
Dawns i Bawb	85,000	84,150	82,383	82,383	85,266	85,266	85,266	86,204	86,204	87,497	849,619
Dawns TAN TAN Dance Ltd.	90,000	89,100	87,229	-	-	-	-	-	-	-	266,329
Disability Arts Cymru	170,000	168,300	164,766	159,823	165,417	165,417	165,417	167,237	167,237	169,746	1,663,360
Earthfall Dance Ltd.	245,000	242,550	237,456	-	-	-	-	-	-	-	725,006
Eleni Dance Ltd	75,287	74,534	72,969	72,969	75,523	75,523	75,523	76,354	76,354	77,499	752,535
Ffotogallery	205,000	308,950	290,688	192,727	199,472	199,472	199,472	201,666	201,666	204,691	2,203,804
g39	70,000	69,300	67,845	67,845	70,220	70,220	70,220	70,992	70,992	72,057	699,691
Galeri Caernarfon Cyf	325,000	321,750	314,993	305,543	316,237	316,237	316,237	319,716	319,716	324,512	3,179,941
Glynn Vivian Art Gallery	125,000	123,750	121,151	121,151	125,391	125,391	125,391	126,770	126,770	128,672	1,249,437
Hafren	106,680	105,613	103,395	103,395	107,014	107,014	107,014	108,191	108,191	109,814	1,066,321
Head4Arts	150,000	148,500	145,382	145,382	150,470	150,470	150,470	152,125	152,125	154,407	1,499,331
Hijinx Theatre	160,000	158,400	155,074	150,422	155,687	155,687	155,687	157,400	157,400	159,761	1,565,518
Impelo	112,250	111,128	108,794	108,794	112,602	112,602	112,602	113,841	113,841	115,549	1,122,003
Jukebox Collective	-	-	-	162,000	167,670	167,670	167,670	169,514	169,514	172,057	1,176,095

Live Music Now Wales	45,000	44,550	43,614	43,614	45,140	45,140	45,140	45,637	45,637	46,322	449,794
Llantarnam Grange Arts Centre	85,000	84,150	82,383	82,383	85,266	85,266	85,266	86,204	86,204	87,497	849,619
Llenyddiaeth Cymru Literature Wales	851,915	830,617	743,174	717,163	742,264	742,264	742,264	750,429	750,429	761,685	7,632,204
Mid Wales Opera	104,000	102,960	100,798	100,798	104,326	104,326	104,326	105,474	105,474	107,056	1,039,538
Mission Gallery	95,000	94,050	92,075	92,075	95,298	95,298	95,298	96,346	96,346	97,791	949,577
MOSTYN	400,000	396,000	387,684	376,053	389,215	389,215	389,215	393,496	393,496	399,398	3,913,772
Music Theatre Wales	270,000	222,750	218,072	211,530	218,934	218,934	218,934	221,342	221,342	224,662	2,246,500
National Dance Company Wales	915,000	867,125	835,209	805,977	834,186	834,186	834,186	843,362	843,362	856,012	8,468,605
National Theatre Wales	1,685,000	1,642,875	1,608,375	1,552,082	1,606,405	1,606,405	1,606,405	1,624,075	1,624,075	1,648,436	16,204,133
National Youth Arts Wales	-	-	-	-	377,697	350,000	350,000	353,850	353,850	359,260	2,144,657
NoFit State Community Circus Ltd	200,000	198,000	193,842	188,027	194,608	194,608	194,608	196,749	196,749	199,700	1,956,891
Oriel Davies Gallery	321,400	227,700	222,918	216,230	223,798	223,798	223,798	226,260	226,260	229,654	2,341,816
Oriel Myrddin Trust	47,000	46,530	45,553	45,553	47,147	47,147	47,147	47,666	47,666	48,381	469,790
Peak Cymru	-	-	-	75,000	77,625	77,625	77,625	78,479	78,479	79,656	544,489
Pontardawe Arts Centre	63,000	62,370	61,060	61,060	63,197	63,197	63,197	63,892	63,892	64,850	629,715
Pontio Arts	-	285,000	279,015	270,645	280,118	280,118	280,118	283,199	283,199	287,447	2,528,859
Rhondda Cynon Tâf County Borough Council	155,000	153,450	150,228	145,721	150,821	150,821	150,821	152,480	152,480	154,767	1,516,589
Rubicon Dance	200,000	198,000	193,842	188,027	194,608	194,608	194,608	196,749	196,749	199,700	1,956,891
Ruthin Craft Centre	400,000	396,000	387,684	376,053	389,215	389,215	389,215	393,496	393,496	399,398	3,913,772
Sherman Theatre	1,228,000	1,145,625	1,121,567	1,087,920	1,125,997	1,125,997	1,125,997	1,138,383	1,138,383	1,155,459	11,393,328
Sinfonia Cymru	115,000	113,850	111,459	210,459	217,825	217,825	217,825	220,221	220,221	223,524	1,868,209
St. David's Hall	65,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65,000
Swansea Grand Theatre	73,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73,000
SWICA Carnival	90,000	89,100	87,229	-	-	-	-	-	-	-	266,329
Taliesin Arts Centre	253,000	223,740	219,041	212,470	219,906	219,906	219,906	222,325	222,325	225,660	2,238,279
Tanio	180,000	178,200	174,458	169,224	175,147	175,147	175,147	177,074	177,074	179,730	1,761,201
The Riverfront Theatre and Arts Centre - Newport Live	125,000	123,750	121,151	121,151	125,391	125,391	125,391	126,770	126,770	128,672	1,249,437
Theatr Bara Caws	287,556	284,680	278,702	270,341	279,803	279,803	279,803	282,881	282,881	287,124	2,813,574
Theatr Brycheiniog	230,000	198,000	193,842	188,027	194,608	194,608	194,608	196,749	196,749	199,700	1,986,891

Theatr Clwyd	1,645,000	1,603,875	1,570,194	1,741,999	1,802,969	1,802,969	1,802,969	1,822,802	1,822,802	1,850,144	17,465,723
Theatr Felinfach	60,000	59,400	58,153	58,153	60,188	60,188	60,188	60,850	60,850	61,763	599,733
Theatr Ffynnon	75,000	74,250	72,691	-	-	-	-	-	-	-	221,941
Theatr Genedlaethol Cymru	1,052,942	1,052,942	1,030,830	994,751	1,029,567	1,029,567	1,029,567	1,040,892	1,040,892	1,056,505	10,358,455
Theatr Iolo	246,225	261,225	255,739	248,067	256,749	256,749	256,749	259,573	259,573	263,467	2,564,116
Theatr Mwdan	245,000	272,550	266,826	258,821	267,880	267,880	267,880	270,827	270,827	274,889	2,663,380
Theatr na nÓg	324,850	321,602	314,848	305,403	316,092	316,092	316,092	319,569	319,569	324,363	3,178,480
Torch Theatre Company Ltd	460,000	455,400	445,837	432,462	447,598	447,598	447,598	452,522	452,522	459,310	4,500,847
Touch Trust Ltd.	150,000	148,500	145,382	-	-	-	-	-	-	-	443,882
trac cymru	80,000	79,200	77,537	77,537	80,251	80,251	80,251	81,134	81,134	82,351	799,646
Ty Cerdd	338,000	324,720	237,901	153,164	158,525	204,525	204,525	206,775	206,775	209,877	2,244,787
Valleys Kids	122,000	120,780	118,244	118,244	122,383	122,383	122,383	123,729	123,729	125,585	1,219,460
Venue Cymru	78,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,000
Volcano Theatre Company Ltd	215,000	212,850	208,380	202,129	209,204	209,204	209,204	211,505	211,505	214,678	2,103,659
Wales Millennium Centre	4,000,000	3,907,500	3,831,743	3,708,132	3,837,917	3,837,917	3,837,917	3,876,834	3,876,834	3,930,487	38,645,281
Welsh National Opera	4,755,808	4,636,913	4,539,538	4,380,654	4,533,977	4,533,977	4,533,977	4,583,851	4,583,851	4,652,609	45,735,155
WJEC CBAC Ltd.	250,000	247,500	251,303	322,303	-	-	-	-	-	-	1,071,106
Ystradgynlais Miners' Welfare and Community Hall Trust Ltd	-	-	-	40,202	41,609	41,609	41,609	42,067	42,067	42,698	291,861
Total	28,403,113	27,853,493	27,108,391	26,162,304	27,122,099	27,140,402	27,140,402	27,435,649	27,435,649	27,842,787	273,644,289

Year	Type of Project	Organisation	Project Title	Project description
2023/24	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Art Session	Provision of participatory craft activities held at the GRT site in Nantyglo. The aim is to improve the well being on the young people on site and to make participatory creative activity more accessible.
2023/24	General Participation	Head4Arts	GRT History Month Celebrations	Crafts based on GRT Heritage and traditional music sessions on GRT sites in Merthyr Tydfil and Blaenau Gwent
2023/24	Film	Chapter Cardiff Ltd.	Leaving to Remain + Q&A	Documentary made by British Roma people about their struggles and mental well being post-Brexit and during Covid.
2022/23	Exhibitions	The Riverfront - Newport Liv	Gypsy Makers 5	The exhibition featured work by artists from Gypsy, Roma, Traveller communities
2022/23	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Crafts	Provision of participatory craft activities held at the GRT site in Nantyglo - weekly sessions are split into 3 hourly blocks targeted at: young adults / home educated children / after school arts club. The aim is to improve the wellbeing of young people & to make participatory creative activity more accessible.
2022/23	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Arts Award	Working with a small group of home educated young people from the GRT site in Nantyglo - participants are working towards a Bronze Arts Award as part of this programme
2022/23	Children & Young People	Head4Arts	Arts Activities @ Glyn Mill	Provision of participatory craft activities held at the GRT site in Merthyr Tydfil
2022/23	Children & Young People	The Riverfront	Roma Arts Club	We have been working in partnership with the Roma Back to Nature project. We provide support and space for the workshops that take place weekly in the building. These include weekly dance sessions as well as the recording studio sessions. The coordinating group also meet weekly to plan the activities and events that they will be working toward. For example, the group worked toward a large performance as part of IWD and are also planning a day conference event showcasing their creative activities in the Summer.
2022/23	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Crafts (Summer)	Provision of participatory craft activities held at the GRT site in Nantyglo - weekly sessions are split into 3 hourly blocks targeted at: young adults / home educated children / after school arts club. Partly funded by the Summer of Fun programme which aimed to improve the wellbeing of young people
2022/23	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Arts Award	Working with a small group of home educated young people from the GRT site in Nantyglo - participants are working towards a Bronze Arts Award as part of this programme
2022/23	Children & Young People	Head4Arts	Arts Activities @ Glyn Mill	Provision of participatory craft activities held at the GRT site in Merthyr Tydfil
2022/23	General Participation	The Riverfront	Save our Seas	This project has been developed with visual artist Stephanie Roberts. Working alongside open access sessions, as well as with focussed groups of people (Roman Group/ Newport Youth Council/ Roots project, Steph has created a piece to respond to the issues surrounding the protection of our waters, using hand drawn iconic fish taken from our recently closed Newport Centre.
2022/23	General Participation	Head4Arts	Gypsy Traveller Month Celebrations	Craft and music activities as part of GRT History month celebrations with the community based on the Glyn Mill site Merthyr Tydfil. Activities offered for families and suitable for all ages to take part together
2022/23	General Participation	The Riverfront - Newport Liv	Gypsy Stars Choir	
2019/20	Children and Young People	Community Music Wales	Unedig	Multilingual project entitled Unedig. This ACW Lottery funded project was completed during this 6 months. This project saw us working with young people who were from the Gypsy Traveller communities and also from other migrant communities including Italy, Portugal and Poland. This project was aimed at bringing communities together to write and perform new music bringing their languages and culture together. It culminated in a final performance at the Red house as part of The Merthyr Rising festival
2021/22	Children & Young People	Artis Community Cymuned	Barnardos Young Carers Upcycling Workshop	
2021/22	Children & Young People	Head4Arts	GRT Event	
2021/22	Children & Young People	The Riverfront - Newport Liv	Creative Play Packs	
2021/22	Children & Young People	Ballet Cymru	Duets Scholars	
2021/22	Children & Young People	Ballet Cymru	Duets workshops	
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Ballet Cymru	
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Kids club	
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Kids Beginners	

2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Kids Intermediate
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Kids Performance
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Kids mixed ability
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	SHEP
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Cardiff West career day
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Summer of smiles
2021/22	Children & Young People	The Riverfront - Newport Liv	Art Club/Avenues
2021/22	Children & Young People	Head4Arts	Glyn Mill Project
2021/22	Children & Young People	Oriel Davies Gallery	Criw Celf Andrew Logan Museum Visit
2021/22	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Crafts (winter of wellbeing)
2021/22	Children & Young People	Head4Arts	Cwm Crachen Arts Award
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Community class (Ely)
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Community class (Butetown)
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Community class (grange town)
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Academy
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Academy
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Academy
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Academy training session
2021/22	Children & Young People	Jukebox Collective	Acting with camera
2021/22	Children & Young People	The Riverfront - Newport Liv	Well being packs
2021/22	General Participation	Jukebox Collective	Open Class
2021/22	General Participation	Jukebox Collective	Academy
2021/22	General Participation	Jukebox Collective	Connect & Flourish
2021/22	General Participation	The Riverfront - Newport Liv	Summer of Fun Outreach
2021/22	General Participation	The Riverfront - Newport Liv	Roma Family- Welcome event
2021/22	General Participation	The Riverfront - Newport Liv	The (Future) Wales Coastal Foot Path
2021/22	General Participation	The Riverfront - Newport Liv	Random acts of kindness
2021/22	General Participation	Community Music Wales	Adult Learners
2021/22	Film	Chapter Cardiff Ltd.	Nomadland
2021/22	Film	Chapter Cardiff Ltd.	Wolfwalkers

Dawn Bowden AS/MS
Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon, a'r Prif Chwip
Deputy Minister for Arts and Sport, and Chief Whip

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Delyth Jewell MS
Cadeirydd
Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol
SeneddCulture@senedd.wales

11 Ionawr 2024

Annwyl Delyth,

Craffu ar Ddarlledu Gwasanaethau Cyhoeddus

Diolch am eich llythyr dyddiedig 15 Rhagfyr yn gofyn am wybodaeth yn dilyn gwaith craffu'r Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol ar Ddarlledu Gwasanaeth Cyhoeddus yng Nghymru. Rydym yn croesawu gwaith y Pwyllgor yn y maes pwysig hwn.

Y disgwyl oedd y byddai'r Pwyllgor yn cael ein hymateb ar 19 Ionawr 2024. Fodd bynnag, rydym dal wrthi'n ystyried y materion a nodir yn eich llythyr ac o'r herwydd caiff ymateb manwl ei roi i'r Pwyllgor ym mis Chwefror.

Mae'r dyddiad newydd yn golygu y byddwn yn gallu rhoi ymateb llawer mwy cynhwysfawr i chi.

Yn gywir

Dawn Bowden AS/MS
Dirprwy Weinidog y Celfyddydau a Chwaraeon, a'r Prif Chwip
Deputy Minister for Arts and Sport, and Chief Whip

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Dawn.Bowden@llyw.cymru
Correspondence.Dawn.Bowden@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Tudalen y pecyn 79

Eitem 6

Yn rhinwedd paragraff(au) vii o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Amserlen i'w hystyried: Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 3) ar y Bil Diogelu Data a Gwybodaeth Ddigidol

unol â Rheol Sefydlog 29.4(i), i wahodd y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol a'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad i ystyried a chyflwyno adroddiad ar y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol Atodol (Memorandwm Rhif 3) ar y Bil Diogelu Data a Gwybodaeth Ddigidol.

Yn unol â Rheol Sefydlog 29.4(ii), cytunodd y Pwyllgor Busnes y dylai'r pwyllgorau gyflwyno adroddiad i'r Senedd erbyn 2 Chwefror 2024.

Eitem 7

Yn rhinwedd paragraff(au) vii o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon